

Молода Україна

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ МОЛОДІ

РІК ВИДАННЯ XLVII

ЛИПЕНЬ – ВЕРЕСЕНЬ — 1998 — JULY – SEPTEMBER

Ч. 442

VIII-ий Світовий Конгрес Українців
Торонто 2-7 XII 1998

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

V. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Ihor J. Lysyk,
885 Beaufort Ct.
Oshawa, Ont. L1G 7J7

T. Boyko,
2582 Cornwall Dr.
Penticton, B.C. Y2A 6X3

В США:

Головний представник

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed In.
Hopewell, N.J. 08525

Pawlo Prokopenko,
75 Kennedy Circle
Rochester, N.Y. 14609

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S.W.
Cleveland, Ohio 44144

МОЛОДА УКРАЇНА

MOLODA UKRAINA

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді

A Ukrainian Monthly Magazine
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association -- ODUM

Голова ЦК: Віктор ЛІЩИНА

Редагує колегія:

редактори — Л. Ліщина,

В. Родак, О. Харченко;

члени — Ю. Криволап, А. Лисий,

Л. Павлюк, О. Пошиваник.

Адміністратор Зіна Корець

Тел. (416) 763-3422

In USA -- Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: V. Lishchyna

Box 40, Postal Station "M"

Toronto, Ontario M6S 4T2

Це число редагував Олександр Харченко.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні. 25.00 доларів

Ціна одного примірника: 5.00 дол.

В Австралії 17.00 дол. (австрал.)

Ціна одного примірника: 5.00 дол.

В Англії і Німеччині 18.00 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 5.00 дол.

В усіх інших країнах Європи 17.00 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 5.00 дол.

В усіх країнах Південної Америки. 15.00 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 3.00 дол. (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число журналу, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо прислати поштові марки або інтернаціональні купони (International coupon) на суму 65 канадських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову, рукописів не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати на адресу:

MOLODA UKRAINA

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — Ірина Войтенко, Таня Шамрай, Катерина Квітчаста. Проза: проф. Володимир Шелест — Голодомор в Україні, Звернення Конгресової Комісії, Борис Ткаченко — Передмова до рукопису для видання нової збірки поезій Катерини Квітчастої, О. Х. — Зустріч ОДУМ-у, Тарас Ліщина — Погляд у майбутнє, О. Х. — Веснянці вже сорок, Микола Приходько — Де не посій..., Віталій Бендер — Полум'яна любов до танцю, Олександр Скоп — "Нові Дні" — Літопис Доби, Микола Гавриш — Дещо про "Нові Дні", Журнал Військово-морських сил України — Ми брали Трапезунд, Сіноп і Кафу, Тетяна Кондратенко — В країнах знань у новій школі, Омелян Денисюк — За рікою світ великий, Леся Шанга — Свято золотого горішка (подяка), З щоденника "Жіночої Громади", Л.О.Т. — Українська діаспора..., Р. Василенко — Одумівці одружуються, Табір ОДУМ-у Міннесоти, д-р А. Лисий — Знову в Києві, Інформатор — З нашого життя, Пресовий фонд "М.У.", Листи до Редакції, Посмертна згадка.

Ірина ВОЙТЕНКО

У ПЕРШИЙ РІК...

У перший рік,
коли прийшов страшний голодомор,
ходили ми у школу.
Але одного дня
зробили склад зі школи,
а через день — спалили.
Хоч в школі забували ми,
що хочеться так їсти.
А в школі на обід, о дивне-диво:
пісний хліб і склянка чаю!
Ну, а тепер?!
Ну, що тепер?!
Сидиш в хатині,
край віконця.
А думки там,
на тій землі,
де вдосталь хліба є і сонця!
Там за вікном
поїхав віз із мертвими людьми...
Страшні картини у вікні...
А голод смочє в животі!

ГОЛОС НАЦІЇ

— Мамо, послухай,
хтось б'є у вікно?
— Бідна, згорьована пташко!
Як ти залишилася
жити ось тут,
в цій біді і незгоді?
Хто тобі їсточки дасть?
— В нас вже немає
і крихточки хліба
і ні зернинки зерна.
Так холодно, голодно
і в школу не ходиш давно.
Ми їли макуху
тай тої немає давно.
Ось і Василько помер, і Оленка,
дід Олексій і бабуся Наталка.
Горе у нас!
— Ти полети, полети
ген за море!
Повідоми усіх людей:
як ми горюємо,
як ми бідуємо,
скільки померло вже нас.
Просимо в Бога ми порятунку
і проклинаєм проклятий режим.
Хто це придумав?
За що ми від голоду мремо?
Певно тому,

що ми українці!
Та нас мільйони
і ми нездоланими є!

Таня ШАМРАЙ

* * *

Від того, як в житті у нас не стало
Ані жовтневих свят, ані аврор,
А Україна вже з колін устала,
Почула слово я — голодомор.
Як важко зараз навіть уявити
Триццяті, смертоносні ті роки,
Не те, щоб якось вижити, а й жити,
Щоб правди гіркоту нести в віки.
Роками людську пам'ять не зітерти!
Знедолений мій український люд
Від голоду примусили померти
Армади комісарів і прибулуд.
Спасибі Богу — змилювавсь
І рід мій древній все таки вцілів:
І відродився славними синами,
І дочками вродиливими розцвів.
Хай в пам'ять мертвих гірко плачуть дзвони!
Не треба більше жовтнів і аврор!
Бо вся душа моя немов холодне,
Коли я чую знов — "голодомор".

Хай pomoже Божий Син,
Молюсь безупинно:
— "Піднеси Ти із колін —
Нашу Україну.
Гірки сльози обітри,
Приголуб Єдину.
Рідну мову поверни —
Мову солов'їну.
Возвелич її красу,
Воскреси їй душу,
Нову стрічку у косу
Заплети їй, прошу.
Дай терпіння й доброти
Для всього народу,
Щоб в майбутнє міг іти
І не гнувсь в негоду.
Завжди пам'ятай про нас —
Не залиш, не кинь!
Щиросердно я в цей час
Помолюсь.

Амїнь.

З видання СФУЖО — "Говорить четверте
покоління — Голод моїми очима"
(учасники літературного конкурсу СФУЖО
віком 12–15 років).

ГОЛОДОМОР в УКРАЇНІ 1932–1933 рр.

Найбільшим злочином проти українського народу був штучний голодомор, запланований і переведений московським комуністичним режимом на території України 65 років тому. Сталося те лихо не в якомусь глухому закутку світу, а в країні, що знаходиться в Європі і яка по кількості населення займає 12-те місце серед країн світу. По її дуже родючій чорноземній території протікають 72 тисячі річок, які своєю вологістю оберігають землю від засухи і створюють погідний клімат для хліборобства та вигідні умови для життя людей.

При цьому треба додати, що Україна може вигодувати своїм хлібом 500 мільйонів людей, тобто, в 10 разів більше від її населення. Власне, й тому ще гострішим стає питання: Чому ж тоді в 1932–1933 роках померли з голоду сім мільйонів людей в такій багатій Україні? Адже тоді там не було екологічних нещасть, не було війни, не було смертоносних епідемій.

З цього виходить, що той голодомор був штучним. Він був запланований у Кремлі комуністичною владою з наміром підкорити непокірну Україну й поставити її на коліна, щоб вона мовчки виконувала накази Москви. Бо, після закінчення в 1921 році збройної боротьби з Росією за свою незалежність, Україна ще декілька років не піддавалась російсько-комуністичній владі. Тоді в деяких районах України тільки вдень існувала більшовицька влада, а вночі активно діяли селянські повстанські відділи, які винищували насланих з Росії більшовицьких комісарів та місцевих більшовицьких активістів, які разом з тими чужими комісарами переводили в селах так звані "реквізиції" агрикультурних продуктів.

Для більш ефективного забирання з України зерна, м'яса та інших продуктів харчування, комуністичний уряд вирішив зліквідувати в селах індивідуальні господарства і завести нову систему колективних господарств. З тією метою десь у 1929 році було поділено сільське населення на "багачів" (куркулів), "середняків" та "бідняків". Таким чином, московські комуністичні верховоди, йдучи за принципом: "діли й пануй", створили серед населення умови для внутрішньої класової боротьби.

У тій внутрішній боротьбі "багачі" (куркулі-кулаки) були призначені на знищення, бо вся колективізація переводилася під гаслом: "Знищити куркуля як класового ворога!" І почалося нищення заможних селян. Їх розкуркулювали, заарештовували і разом з їхніми родинами в товарних вагонах вивозили в Сибір. Багато з них гинули

в дорозі. Їхні господарства переходили у колгоспну власність. До колгоспів насильно заганяли середняків і малоземельних та безземельних бідняків. А тих, що не хотіли йти до колгоспів, називали "ворогом комуністичної влади" і або вивозили в Сибір, або фізично знищували.

Одночасно з колективізацією переводилися жорстокі нагинки на українську інтелігенцію. Тобто, на учителів, лікарів, інженерів, письменників та на всіх інших представників української культури. Іншими словами, — розпочався тотальний комуно-більшовицький похід проти українського народу.

Москва не довіряла українським комуністам з УКП (Українська Комуністична Партія). Тому направляла в Україну своїх довірених людей, що мали пряме завдання — виконати подвійну роботу: завершити колективізацію і розправитись з націоналістичним ухилом в УКП.

Внаслідок дій тих вірних Москві комісарів, багато українських комуністів, що розчарувалися практичними діями комунізму, були знищені. Деякі з них поповнювали самогубство, залишаючи трагічного змісту записки: "вмираю зі своїм народом". Так 14 травня 1933 року в будинку письменників "Слово" у Харкові застрелився УКП-іст — Микола Хвильовий, а через півтора місяця після нього (7 липня) застрелився народний комісар освіти й заступник голови уряду радянської України — Микола Скрипник.

Колективізація сільського господарства в Україні, в основному, закінчилася в 1932 році. То був трагічний психологічний перелом у житті селянина-хлібороба. Колгоспна система перетворила його з господаря в наймита. І замість того, щоб самостійно влаштувати життя для своєї родини, — він вже, як голова родини, тратив право на свою приватну ініціативу. Він міг тільки робити те, що йому диктувала колгоспна управа.

Самі поняття: "моє" і "наше" вносили плутанину в традиційні основи законів власності. Тому багато селян, залишали родини і втікали в міста на працю в індустріальних закладах.

Для того, щоб мати повну контролю над населенням і щоб зупинити масову втечу селян до міста, — в 1932 році була заведена система пашпортів і приписок. Без пашпорта не можна було нікуди виїхати, не можна було десь влаштуватись на працю. Кожна людина повинна бути приписана до постійного місця проживання.

Кордон між Україною і Росією був закритий. Також були збільшені відділи прикордонних

військ на кордонах України з Польщею і Румунією. Отож, втікати було нікуди.

Правда, у прикордонних областях, що межують з Польщею і Румунією, тобто — в Житомирській, Хмельницькій, Одеській, як теж в північно-східних районах, що входять до складу Чернігівської і Сумської областей, що межують з Білорусією і з Росією та в околицях Ворошиловграда (Луганська) та Сталіно (Донецька) — голод не був такий погубний. Найгірше потерпіли Київська, Харківська, Дніпропетровська, Запорізька області та Кубань, де вимерло від голоду від 25% до 50% населення. У деяких регіонах тих областей вимерли цілі села.

"Харч — це зброя", — говорив тодішній комісар закордонних справ Літвінов. Тією зброєю Москва почала воювати проти України, забираючи в селян продукти харчування, залишаючи їх на жалю голодну смерть.

Перед самими жнивими 1932 року більшовицькі комісари з відділами ГПУ почали забирати в людей останні залишки зерна та інших продуктів. Що наявно свідчить про те, що то був запланований акт злочинного голодомору.

Ось уривок з листа Івана Хмільковського з Черкас, в якому він пише: *"...по дорозі до школи, в сусідньому селі, я бачив у степу людей — мертвих або тих, які вмирали від голоду"...* *"Села Степанки, Вергуни, Бузуків, як і інші села Черкаського району, дослівно опустіли..."* Далі у листі він пише про те, як сільський активіст Макар Хандусь з членами комісії, що забирала в людей зерно, *"зайшов у хату, де жили зовсім старі дід із бабою та 3–4-річний внук. Макар зразу грубо запропонував дідові здати зерно. Дід відповів, що у нього нема зерна... Тоді члени комісії пішли у клуню і знайшли захований клунок жита — кілограмів двадцять. Дід став на коліна й почав просити: "синочки, залишіть... (показуючи на дитину). Він же помре з голоду." О третій годині на санках повезли жито. Дід з бабою і внуком незабаром померли з голоду."* ("Сучасність", ч. 9, 1989, ст. 78–79) Подібних свідчень можна навести багато більше.

Про голод згадував теж і відомий поет Володимир Сосюра у творі "Третя рота": *"Голод тільки торкнувся нас з Марією своїм чорним крилом, але багатьох, багатьох він не тільки торкнувся, але і итовхнув їх у незліченні могили на моїй милій Україні."*

В Україну тоді не пускали закордонних кореспондентів. Але деякі з них все таки якось проникли туди й бачили страшні картини голоду й писали про те у світовій пресі. Так 1-го травня 1933 р. в Лондоні про голод в Україні писав Малколм

Магрідж, що він бачив страшну боротьбу *"мільйонів голодних опухлих селян з військом ГПУ, яке відбирало в людей все їстівне... перетворюючи найбільш родючу землю у світі в мелянхольну пустелю."*

Також 19 і 21 жовтня 1933 р. у The Manchester Guardian було опубліковано повідомлення про те, що тоді як в Україні і на Кубані люди гинули з голоду, в той самий час в радіусі сотень кілометрів навкруги Москви, скрізь у крамницях було багато хліба й інших харчових продуктів.

У французькій газеті Le Matin в Парижі 31 грудня 1933 року було написано, що: *"Систематично організований голод мав на меті знищити націю, вина якої полягала лише в тому, що вона змагала до незалежності..."* З наведеного виходить, що світ знав про голод в Україні. Знав і про те, що той голод був штучно організований.

24 липня 1933 року греко-католицькі єпископи Західньої України звернулися до світу з проханням допомоги для голодуючого населення Наддніпрянщини. З проханням допомоги для України звернувся до світових авторитетів теж віденський кардинал Іннітцер, який пропонував створити Міжнародній комітет з представників різних релігійних деномінацій, який зайнявся б такою допомогою. Президент Ради Ліги Об'єднаних Націй, прем'єр-міністр Норвегії Мовінкер; генеральний секретар Конгресу європейських менонітів д-р Амменде та інші намагалися змобілізувати світову опінію для масової допомоги голодуючій Україні, але Москва весь час заявляла, що в Україні нема ніякого голоду і що, мовляв, вістки про голод розпускають наклепники: — українські націоналісти, капіталістичні реакціонери та інші вороги Радянського союзу.

Допомагали Москві відвертати увагу світу від голоду в Україні також і деякі чужоземні журналісти, які знали про той голод, але вони хотіли бути в добрих стосунках з представниками московської політичної кліки, так би кажучи, "заради лакомства лукавого" — для них "водка і кав'яр" мали більше значення, ніж життя мільйонів замучених голодною смертю невинних людей.

Кілька років тому одному з тих любителів советської "водки й кав'яру" справляли в США гучний ювілей. Але не будемо згадувати тут імен. Хоч не зашкодило б вписати їх на чорну сторінку по-руч проклятих імен Сталіна й тих інших його спільників, які мучили, морили голодом й розпинали наш народ.

Наслідки голодомору були неймовірно страшні. Крім загибелі мільйонів людей, голодомор теж залишив глибокий слід у збірній психології народу: Після тієї трагедії чорні крила печалі й жур-

ливої мелянхолії нависли над українськими селами. Зник колишній козацький гумор і споконвічна хитрувата кмітливість. Під жіночими віями в темних заглибинах очей загіздила тривожна материнська печаль. Діти, які пережили ті прокляті роки голодомору, відчули, що гірка доля відібрала в них їхнє щасливе дитинство. Зникла героїчна постава в поведінці мужчин. Ту їхню козацьку героїчну вдачу замінив якийсь понурий песимізм та болючий внутрішній сором за те, що лукавий північний сусід заставив колишній героїчний народ опуститися перед ним на коліна.

На закінчення треба ще додати, що в СРСР до Горбачовської "гласности" голодомор 1932–1933 рр. тенденційно замовчувався. Але і в часі тієї "гласности" й після розпаду СРСР в так званій демократичній Росії Єльцина — тема голодомору й далі залишається небажаною темою для дослідів минулого. Вона і не заперчується, і не досліджується, а перебуває в тіні історичного процесу під важким знаком запитання. Можна сказати, що письменники більше написали про голод і про сталінські репресії, ніж історики. Історики обминають тему голоду. Виходить, що в російських імперських колах їм натякнули, що вони можуть

критикувати Сталіна і спихати на нього вину за всі злочини, але вони не можуть критикувати ані комуністичної системи, ні Росії.

В Україні чомусь теж дуже обережно обходять стороною трагедію голодомору 1932–1933 років. І так само як і в Росії, письменники-дисиденти теж випередили істориків.

Та можна сказати й більше: Недавно, тобто 22 травня 1997 р. часопис "Українська думка" в Англії опублікував свідчення Михайла Горлового про те, що в лютому місяці 1997 року на картонній фабриці біля Глухова пошматовано на картонну сировину наклад книжки "Голод–33", над змістом якої працювали Лідія Коваленко і Володимир Маняк. Насторожує увагу й той факт, що упорядники книжки "Голод–33" померли в загадкових обставинах: "В. Маняк загинув в автомобільній катастрофі. Л. Коваленко несподівано померла." Дивно, що і в незалежній Україні ще діють сили, які намагаються приховати гірку правду про голодомор — найбільшу трагедію українського народу.

*В. Шелест,
7 червня 1998 р., м. Оттава*

"УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ"

**УКРАЇНСЬКІ ЧЕКИ
(ДРЕФТИ) та інші чеки
МОЖНА ДІСТАТИ
В УКРАЇНСЬКИХ
КРЕДИТОВИХ
КООПЕРАТИВАХ.**

**Українська
Федеральна Кооперативна Каса
"Самопоміч"
Selfreliance
Ukrainian Federal Credit Union**

2351 W. Chicago Ave.

Chicago, Ill. 60622

Tel.: (312) 489-0520

**КООПЕРАТИВНІ ЧЕКОВІ
КОНТА Є КРАЩІ
ЯК ЗВИЧАЙНІ ЧЕКИ.**

- Трансакції є безкоштовні.
- Не вимагаємо мінімального сальда на конті.
- Перших 150 дрефтів даром, при відкритті нового дрефт конта.
- Заробляють дивіденду.
- Дрефти мають копії.

ПЕРЕДМОВА до РУКОПISУ для ВИДАННЯ НОВОЇ ЗБІРКИ ПОЕЗІЙ КАТЕРИНИ КВІТЧАСТОЇ

У всякого своя доля і свій шлях широкий, — казав поет. Хтось топче ряст і тільки на своїй стежині, інший ще й заважає ходити по житейських луках другому, додає болю, додає смутку. Катерина Квітчаста — навпаки: забирає чужий смуток, переболує його в собі, а натомість дарує людям живодайне підбадьорююче слово, підносить ним зневіреного, напуває соками поезії стажушого, заквітчує людські житейські дороги — недарма ж — Квітчаста! Ні-ні, я не помилився. Мені пощастило прочитати всі дев'ять збірок поетеси і всі прочитав на одному подиху. Бо це не просто вірші, а справжня поезія. Читав я і згадував чублення критиків. Одні милувалися образністю слова та глибиною думки, інші сичали — не наша, її друкують "за бугром", а забугорникам ніколи вірити не можна. Треті взагалі договорилися до ручки — приторочили до болей поетеси фашизм та зраду України. І це про людину, яка на повний голос заявила:

*Рідна земле моя, я з твого корінця
проросла і тягнусь крізь усі бур'яни...*

Яка всім зневіреним і збайдужілим кинула палке і гнівне:

Україна одна в рідній хаті і скрізь !

Знає те поетеса, чи ні, а саме розбіжність у поцінуванні її творчості і є найвищою оцінкою поетичного доробку — її слово ранило одних, підносить других і дратує третіх — нікого не залишає байдужим.

Такий уже наш світ: є дзвонарі-будителі, є пустодзвони, а ще більше тих, хто під малиновий передзвін вибореної волі вискубують останні статки із терплячого брата. Це сьогодні наше і поетеса вже й тут — із своїм гнівним і влучним словом:

*Земля багата дзвонарями:
Ліворуч "бев", праворуч "бев" —
Між блискавками і громами
З терпінь хтось пір'ячко скубе...*

Значний доробок поетеси складає, так би мовити, краєзнавча поезія. Вона продумана, правдива і патріотична. Батьківщина Катерини Квітчастої — Охтирщина — край знаний, край славний: і героїкою літ, і розмаїттям імен, і красою Приворскля. Все це просто не могло залишитись поза увагою поетеси. І вона виспівала десятки поезій про улюблений край. Без перебільшень: охтирчанам вельми поталанило, що мають такого поета.

Та найсильніше полонить читача лірика Квітчастої, образність в її творах. Перегляньмо лише назви збірок: "На полотняних обр'ях краси", "Розшити радістю життя", "Обів'ю любистком"... Адже правда — уже од самих назв віє теплом і легким щемом. А ось заголовки поезій: "Знов сльозою зітхну", "Над роками завія регочеться", "Та ніч не відсміялася", "Обсипані снігом зозулі", "Гаряче серце на вітрах холодних", Гроловиць зривати грона", "Шарудить у небі місяць", "Тихий злам у сумній брові"... Ці назви так і манять до читання. І вже зовсім полонять вас перлини поетичних сторінок:

*Була у мене ніченька
світаннями засвічена
зарошеними, чистими — чистіших не було.
Та нічка залишилася
в моїй душі окриленій,
На березі досвітньому — поламане крило...*

А ось із іншої поезії:

*Обів'ю любистком висохлі джерела —
і потік пручнеться із глибин дзвінких,
і розправлять плечі береги веселі:
припадуть вербовим віттям до ріки.*

Читаю ці рядки і підхоплюють мене зачаровані крила мрій і несуть, несуть у такі близькі і рідні сни. І вже разом з поетесою:

*...іду лугами до ромашки,
що в росі купає пелюстки.*

Саме витончена лірика, душевна злагода у слові, проникливість того слова до розуму і серця читача, що неминуче відіб'ється тоскним щемом у його душі, підхопили поезію Квітчастої і понесли по світах — у Канаду, в Австралію, в Англію, в США. Її вірші-пісні полонили пів-світу, вони стрепенули небайдужого: ні, не громом, не набатом літаврів, а теплом простоти і ніжності:

*Дріма Ташань. Легкі серпанки
і шовк незайманих отав,
і сміх розсипаний русалки
сумні гаї залоскотав.*

Або:

*Я до слів твоїх не йтиму
серденько погрить,
бо вони нахолодили на багато літ.
Бо вони нахолодили
і на ті шляхи,
по яких ще не ходила —*

ПЕРЕДМОВА до РУКОПISУ для ВИДАННЯ НОВОЇ ЗБІРКИ ПОЕЗІЙ КАТЕРИНИ КВІТЧАСТОЇ

У всякого своя доля і свій шлях широкий, — казав поет. Хтось топче ряст і тільки на своїй стежині, інший ще й заважає ходити по житейських луках другому, додає болю, додає смутку. Катерина Квітчаста — навпаки: забирає чужий смуток, переболує його в собі, а натомість дарує людям живодайне підбадьорююче слово, підносить ним зневіреного, напуває соками поезії стаждущого, заквітчує людські житейські дороги — не дарма ж — Квітчаста! Ні-ні, я не помилився. Мені пощастило прочитати всі дев'ять збірок поетеси і всі прочитав на одному подиху. Бо це не просто вірші, а справжня поезія. Читав я і згадував чублення критиків. Одні милувалися образністю слова та глибиною думки, інші сичали — не наша, її друкують "за бугром", а забугорникам ніколи вірити не можна. Треті взагалі договорилися до ручки — приторочили до болей поетеси фашизм та зраду України. І це про людину, яка на повний голос заявила:

*Рідна земле моя, я з твого корінця
проросла і тягнусь крізь усі бур'яни...*

Яка всім зневіреним і збайдужілим кинула палке і гнівне:

Україна одна в рідній хаті і скрізь !

Знає те поетеса, чи ні, а саме розбіжність у поцінуванні її творчості і є найвищою оцінкою поетичного доробку — її слово ранить одних, підносить других і дратує третіх — нікого не залишає байдужим.

Такий уже наш світ: є дзвонарі-будителі, є пустодзвони, а ще більше тих, хто під малиновий передзвін вибореної волі вискубують останні статки із терплячого брата. Це сьогодні наше і поетеса вже й тут — із своїм гнівним і влучним словом:

*Земля багата дзвонарями:
Ліворуч "бев", праворуч "бев" —
Між блискавками і громами
З терпінь хтось пір'ячко скубе...*

Значний доробок поетеси складає, так би мовити, краєзнавча поезія. Вона продумана, правдива і патріотична. Батьківщина Катерини Квітчастої — Охтирщина — край знаний, край славний: і героїкою літ, і розмаїттям імен, і красою Приворскля. Все це просто не могло залишитись поза увагою поетеси. І вона виспівала десятки поезій про улюблений край. Без перебільшень: охтирчанам вельми поталанило, що мають такого поета.

Та найсильніше полонить читача лірика Квітчастої, образність в її творах. Перегляньмо лише назви збірок: "На полотняних обр'ях краси", "Розшити радістю життя", "Обів'ю любистком"... Адже правда — уже од самих назв віє теплом і легким щемом. А ось заголовки поезій: "Знов сльозою зітхну", "Над роками завія регочеться", "Та ніч не відсміялася", "Обсипані снігом зозулі", "Гаряче серце на вітрах холодних", Громолиць зривати грона", "Шарудить у небі місяць", "Тихий злам у сумній брові"... Ці назви так і манять до читання. І вже зовсім полонять вас перлини поетичних сторінок:

Була у мене ніченька

*світаннями засвічена
зарошеними, чистими — чистіших не було.
Та нічка залишилася*

*в моїй душі окрилений,
На березі досвітньому — поламане крило...*

А ось із іншої поезії:

*Обів'ю любистком висохлі джерела —
і потік пручнеться із глибин дзвінких,
і розправлять плечі береги веселі:
припадуть вербовим віттям до ріки.*

Читаю ці рядки і підхоплюють мене зачаровані крила мрій і несуть, несуть у такі близькі і рідні сни. І вже разом з поетесою:

*...іду лугами до ромашки,
що в росі купає пелюстки.*

Саме витончена лірика, душевна злагода у слові, проникливість того слова до розуму і серця читача, що неминуче відіб'ється тоскним щемом у його душі, підхопили поезію Квітчастої і понесли по світах — у Канаду, в Австралію, в Англію, в США. Її вірші-пісні полонили пів-світу, вони стрепенули небайдужого: ні, не громом, не набатом літаврів, а теплом простоти і ніжності:

*Дріма Ташань. Легкі серпанки
і шовк незайманих отав,
і сміх розсипаний русалки
сумні гаї залоскотав.*

Або:

*Я до слів твоїх не йтиму
серденько погріть,
бо вони нахолодили на багато літ.
Бо вони нахолодили
і на ті шляхи,
по яких ще не ходила —*

ї там твої сніги.

Так ніжно і просто. Так просто і так ніжно. Воістину, хмільне, ой хмільне твоє слово, сестро. Оце і є справжня поезія. Катерина Квітчаста поставила собі за мету знайти ту струну, яка торкнеться навіть самого захололого серця, доторкнеться і розбудить його, зігріє.

*І все—таки, все—таки, все—таки
у світі щось є голубе,
хоч далеч укрита заметами,
хоч вітер за крила скубе.*

*Оте голубе і відшукую,
щоб серцем зігріти пташа,
яке замерза між розлуками,
неначе жіноча душа...*

Квітчаста знаходить і воскрешає оту голубинь у серці читача, будить її, засвічує тихий і ніжний вогник добра. То ж як прикро і боляче чути гукання чорного каміння, яке жбурляється на поетичний шлях Катерини з—під чорної руки прикажчиків у літературі, жбурляється, щоб обірвати таку чарівну і близьку мелодію поетеси з Охтирки.

*В штормах наруг не рвись, струна.
Порвешся — звуки повмирають
і вже повік не залуна
душа у сонячних загравах.*

Приєднаймося, читачу, і ми до голосу душі поетеси і побажаймо їй все вищого і вищого злету, щоб струни її поезії виспівували і виспівували пісні: та все близькі серцю, та все рідні, та все наші. Такі як і в оцій збірочці.

*Борис Ткаченко
— член Спілки письменників України*

Катерина КВІТЧАСТА—ОХТИРСЬКА

ПРАХ ЗРУЙНОВАНИХ ХРАМІВ

*Праx зруйнованиx храмів
над землею розлився —
затуляє могили, затуляє віки.
Синій день не кружляє
сном—серпанком над листям,
а цівками скляними шурхотить у піски.*

*Підставляю долоні:
поміж ліній — кровиця...
І вистогнює попіл перетертих напруг.
Тінь соборів у хмарах,*

*як довершеність видив,
що знялися до Бога із патомлених рук...*

УЧОРА ПАДАЛИ ЗІРКИ

*Учора падали зірки —
чи плакав хтось, а чи журився...
А чи в захопленім пориві
розсипавсь іскрами таки!...
Учора падали зірки.*

*Хтось віднайов себе, авжеж,
і душу очищав напевне,
бо вихор зоряних бентеж
із неба падав на дерева.
Хтось душу очищав напевне...*

НА ВОДОХРЕЩУ

*Освятили воду — душу опрозорили:
темні плями змили й кинули на лід.
Там де ніч чорніла — заясніло зорями...
Там де зло ходило — зник нечистий слід.
Білий сніг святіє голосами теплими,
запалали свічі у руках людей.
З Божої щедроти світ правдивий стелиться
і не полишає тіней лжі ніде.*

БІЛЕ* МІСТО (Охтирка) (великодня молитва)

*О білий мій Граде! Хода слобожан —
натом у ній і звитяга...
За містом здіймається сивий Курган
і жито — нескореним стягом...
У Білому місті сьогодні весна
весела, чарівна і юна.
І пісня над простором вільним луна,
і серця відлунюють струни.
У Білому місті Покровський собор
молитву склада великодню.
Гряде Воскресіння — прощення й любов
у кожную оселю заходить.*

* біле поселення на берегах Ворскли — Охтирка. Ворскла — біла ріка (тюркською) починається з крейдяних гір.

Олександр ХАРЧЕНКО

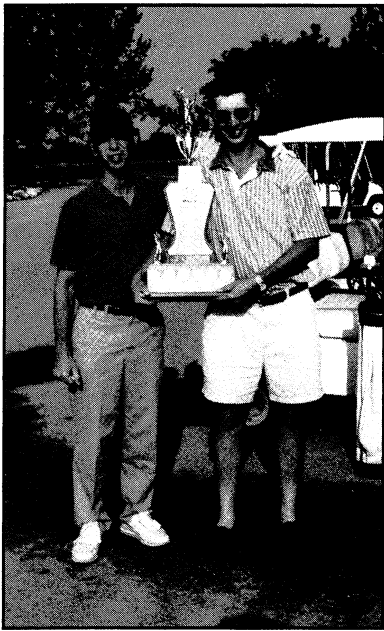
"ЗУСТРІЧ ОДУМ-у '98 — РЕТРО"

Свої зустрічі ОДУМ присвячував історичним подіям або діячам, здебільша українським дисидентам, які каралися в советських тюрмах і концтаборах: Святославу Караванському, Миколі Руденкові, Василеві Стусові та іншим.

Цьогорічну зустріч організатори присвятили минулому ОДУМ-у, назвавши її — "Зустріч ОДУМ-у '98 — РЕТРО".

Розпочалася зустріч у п'ятницю, 4-го вересня розваговою вечіркою для молоді у мотелі Каса Мендоза на озері Онтаріо. У суботу, 5-го вересня у рамках Зустрічі 98 проходили змагання в гольф, в яких взяло участь понад 50 змагунів. Цю ділянку зустрічі підготував і zorganizував Василь Тимошенко.

А учасники зустрічі, які більше зацікавлені

Таку чашу виграти не зайво (зліва).

Учасники змагань в гольф (внизу).

структурою організації (які в гольф не грають), взяли участь у дискусії круглого стола, на тему "Одумівська присутність у діяспорі та в Україні". Офіційно дискусійний форум відкрив голова ЦК ОДУМ-у Віктор Ліщина, а програму проводив Леонід Ліщина. Учасники заслухали розповіді про одумівські літні відпочинкові і вишкільні табори Юного ОДУМ-у. Про табори у Мінесоті розповіла Наталка Лиса-Фріленд, а про виховно-відпочинковий і кобзарський табори та табір виховників Юного ОДУМ-у, що відбулися цього літа на Одумівській Оселі "Україна", розповіла Віра Соколовська. Крім літніх таборів, які ОДУМ влаштував у Канаді та у Сполучених Штатах, восьмеро одумівців, разом з представниками інших українських молодіжних організацій з Канади й Америки, цього літа працювали виховниками в оздоровчих таборах у Карпатах, біля Ворохти в Україні. Ті табори для сиріт влаштовує канадське добродійне товариство "Дітям Чорнобиля", що його очолює Руслана Вжесневська. Про табори в Карпатах розповіла виховниця Віра Петруша, яка є добре обізнана зі всіма аспектами таборування в Україні, поскільки вона вже три літа працює з українськими сиротами. Зауваги про своїх підопічних у таборі в Карпатах висловив виховник Богдан Лисий, а Шура Косогор, яка була комендантом одного з тих таборів, розповіла про співпрацю між "вихователями" (так називаються виховники в Україні) та діяспорними виховниками. Її розповідь доповнила Ліда Шкрєбець. Цікаві спостереження про табори в Україні висловила Наталя Коновал, яка цього літа не могла звільнитися з праці, але сказала, що вона вже робить заходи, щоб наступного року вона могла поїхати працювати з дітьми в Україні.

Активну участь у дискусійній панелі, крім уже згаданих осіб, взяли: Іван Данильченко, Віктор Педенко, Валентина Родак, Юрій Криволап, Наталя Семеген — голова організаційного комітету Зустрічі '98, а також гості. Всі вони, разом з молодшими учасниками енергійно обговорювали питання — куди скерувати основну діяльність ОДУМ-у — на діяспору чи в Україну? Відповідь ще далеко не з'ясована. Свій погляд на це питання висловив колишній голова Центрального Комітету ОДУМ-у — д-р Юрій Криволап. Він закликав учасників розгорнути ширшу дискусію на цю тему в "Молодій Україні". Решта учасників схвально висловилися про цю думку та про потребу окремо влаштувати "Ідеологічну конференцію ОДУМ-у",

Маєстро М. Балдецький із товариством на бенкеті.

а не обговорювати ці надзвичайно важливі питання принагідно, у вільний час на зустрічі, чи при якійсь іншій нагоді.

Для учасників зустрічі, які прибули з-поза Торонто і з-поза Канади організатори влаштували туристичну подорож по місті Торонто, де гості оглянули міську ратушу, українські центри, церкви і крамниці, пекарню "Будучність", пам'ятник Лесі Українці та інші цікаві об'єкти.

У вечірніх годинах відбувся бенкет-забава ретро, у залі Українського Національного Об'єднання в центрі міста. Це була родинна подія, в якій взяли участь батьки і діти та молодь. Офіційно бенкет відкрив і проводив програму голова ЦК ОДУМ-у Віктор Ліщина.

Привіт учасникам Одумівської Зустрічі '98 склав Генеральний консул України в Торонто — Микола Кириченко. Подаємо його вітання:

* * *

"Всечесніші отці,
Достойний Голова ЦК ОДУМ пан Віктор Ліщина,
Шановні друзі,
Пані і панове,

Перш за все, дозвольте мені від імені Генерального консульства України в Торонто і від себе особисто, щиро привітати всіх учасників цьогогорічної зустрічі Об'єднання Демократичної Української Молоді, які зібралися в Торонто, а також подякувати організаторам сьогоднішнього бенкету за запрошення та надану мені можливість звернутися до вас з привітом.

Шановні друзі,

Вже майже 50 років існує добре відоме не тільки на північноамериканському континенті, але ж і в Україні, Об'єднання Демократичної Української Молоді. Створення ОДУМ-у було об'єктивно необхідним у ті складні повоєнні часи, коли під тиском тоталітарного режиму Москви з України до Канади і США разом зі своїми батьками приїха-

ло багато юнаків і дівчат, одним словом — молоді, яку необхідно було згуртувати, не дати їй розпришитися в бурхливих хвилях нового буття, зробити її соціально активною силою української діаспори, вірною справою боротьби за незалежність своєї Батьківщини.

Подальші роки існування ОДУМ-у повністю виправдали завдання його створення. І в тім, що Україна 7 років тому постала як незалежна держава є велика заслуга саме тих юнаків і дівчат, які приїхали на початку 50-их років в Канаду та США. Вони зберегли вірність ідеалам боротьби за свободу і незалежність своєї Батьківщини, перейняли справу своїх отців і дідів, кращих синів і дочок українського народу, які пройшли тяжкі випробування і страждання на шляху до омріяної мети, віддаючи свої життя в ім'я свободи і незалежності України.

Теперішні члени ОДУМ-у можуть пишатися своїми батьками і в той же час бути гідними пам'яті своїх дідів і прадідів.

Так, зусиллями всіх вірних патріотів України, десятиліттями їх звитяжної боротьби Україна набула незалежність. Але ж це не значить, що всі питання були водночас вирішені, а труднощі подолані. Навпаки, їх виникло набагато більше, ніж ми сподівалися, перебуваючи протягом перших років незалежності у стані деякої ейфорії.

Нелегким і тернистим виявився шлях після набуття незалежності, до побудови нового реформованого суспільства, досягнення Україною добробуту, консолідації всіх зусиль в ім'я побудови квітучої незалежності України — демократичної європейської держави.

Визначне місце на цьому шляху має належати нашій молоді як в Україні, так і в діаспорі. Оскільки наша молодь — це наше майбутнє — майбутнє України, майбутнє діаспори. Саме теперішнє молоде покоління стане у керма нашої держави в ХХІ столітті, саме воно зумовить подальшу силу, активність і невмирущість української діаспори.

Тому зараз, на порозі ХХІ століття, перед ОДУМ-ом постають не менш важливі і відповідальні завдання ніж ті, які ставили на меті його засновники.

Зміцнити незалежність України, зробити Україну по-справжньому демократичною, індустріально розвиненою європейською державою, побудувати свій могутній державний дім на гордість всіх українців, зберігти при цьому відданість найважливішим пріоритетам державности, духовности, національній свідомості, культурній ідентичності — це наше спільне завдання, яке має стояти перед нами і нашою молоддю як в Україні,

так і в діяспорі на майбутнє.

В Україні добре знають діяльність ОДУМ-у по збереженню і плеканню найкращих традицій українського народу, вихованню молоді в душі любови до України, вірності ідеалам незалежності. З глибокою подякою сприймаємо ми добротворчу працю членів ОДУМ-у в літніх оздоровчих таборах для дітей-сиріт в Україні, а також багато інших добродійних справ, започаткованих ОДУМ-ом. При цьому, окремо заслуговує на увагу велика робота, яку проводить ОДУМ по збереженню, популяризації культурних і мистецьких традицій нашого народу. В мене, як Генерального консула України в Торонто, серце переповнюється радістю і гордістю за наш народ, коли дивлячись на різнобарвний канадський вінок, сплетений з багатьох культур і традицій різних народів, помічаєш, що найбільш яскравою і привабливою квіткою в ньому є українська.

Шановні пані і панове, дорогі співвітчизники, всі, хто мав свого часу у той чи інший спосіб відношення до ОДУМ-у, а також ті, хто зараз є його членами, дозвольте мені щиро подякувати вам за ті зусилля, що ви їх докладаєте для піднесення іміджу України, за ваш невмирущий оптимізм і ентузіазм, за віру в щасливе майбутнє нашої держави та її народу.

Генеральне консульство України в Торонто бажає Об'єднанню Демократичної Української Молоді як в Канаді, так і в США подальших успіхів в його надзвичайно відповідальній і такій важливій як для України, так і для діяспори на північноамериканському континенті діяльності.

Дякую за увагу."

* * *

Микола Співак — голова Дирекції одумівської оселі "Україна" у своєму привіті, який він склав учасникам Зустрічі '98 в імені Дирекції, закликав молодь до активнішої праці та до наслідування тих небагатьох присутніх на зустрічі, яких називають "олдтаймерами". Далі Микола Співак заявив у формі побажання, щоб молодь вела працю так, як дотепер вели попередники. Він також наголосив одну заувагу, спеціально для Торонто, а саме: Дисципліна повинна бути на першому місці! Як буде дисципліна, буде організація і буде все гаразд! — сказав голова Дирекції одумівської оселі "Україна" — Микола Співак.

В імені американського ОДУМ-у привіт учасникам склала Шура Косогор і запросила всіх присутніх прибути на наступну Зустріч ОДУМ-у до Чикаго.

Отець Василь Макаренко — настоятель катедри св. Володимира в Торонто щиро привітав

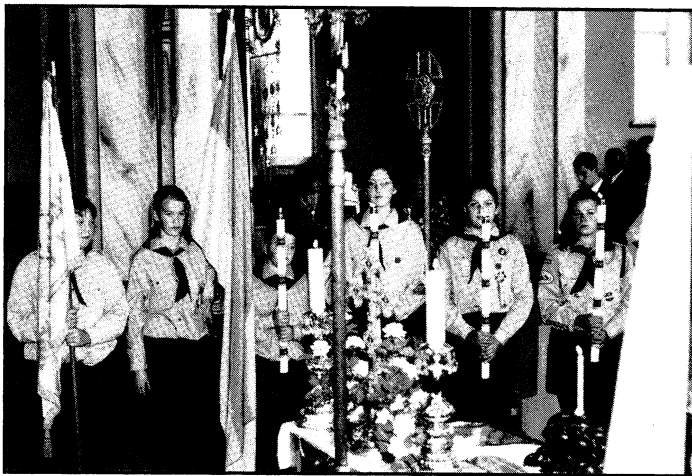
учасників Зустрічі '98 і сказав, що це вперше він перебуває серед одумівської родини, бо він чимало років перебував на заході Канади, де немає одумівських філій.

Головну доповідь на бенкеті виголосив Тарас Ліщина — вчитель за професією. Він і його дружина Наталя цього літа працювали в оздоровчій таборі в Карпатах: Тарас був виховником, а його дружина — була таборовим лікарем.

Подаємо його промову:

У неділю, 6-го вересня в катедрі св. Володимира після Служби Божої відбулася панахида за спокій душ тих одумівців, які відійшли у вічність протягом сорока восьми років діяльності ОДУМ-у, починаючи від основоположників ОДУМ-у — письменника Івана Багряного, провідного діяча ОДУМ-у і віце-президента УНР в Екзилі — Миколи Степаненка та багатьох інших членів, прихильників і добродіїв ОДУМ-у. Сильне враження справили юні одумівці в одностроях — вони тримали прапори під час панахиди.

Після Служби Божої і панахиди відбувся спільний одумівський обід, у залі при громаді св. Володимира, де також експонувалися виставки архівних матеріалів одумівського танцювального ансамблю "Веснянка", Одумівського хору "Молода Україна", виставка книжок, що їх видало Об'єднання Українських Працівників Літератури для Дітей і Молоді та виставка фотоальбомів "Дітям Чорнобиля" із оздоровчих таборів у Карпатах. Програму спільного обіду вів також Леонід Ліщина (ту посаду він отримав по-знайомству). І хоч мистецька самодіяльність не входила у програму обіду, добровільно зголосився прочитати комбінований вірш про розстріляних українських письменників колишній вчитель на Курсах українознавства ім. Івана Котляревського при катедральній громаді св. Володимира в Торонто — Іван Перепадченко. Він також зробив добрий початок,

Юні одумівці з прапорами на панахиді.

Фрагмент із прогульки кораблем.

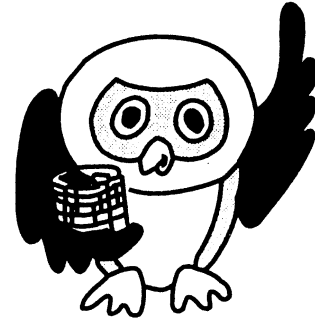
подарувавши на потреби ОДУМ-у \$100, а потім жертвували й інші учасники. Список жертводавців дивіться нижче.

Завершилася Одумівська "Зустріч '98 — Ретро" прогулькою кораблем по озері Онтаріо. Прогулька дуже сподобалася всім учасникам.

Чи могла б ця зустріч бути більш численною? Напевно так, при умові, що й інші члени одумівської родини проявили б свою діяльність так, як це робили члени організаційного комітету Одумівської "Зустрічі '98 — Ретро". Честь їм, хвала і подяка за те, що вони досягнули !

відкривайте
**КОНТО
СОВИ**

Кредитова Спілка "СОЮЗ" радо пропонує Вам відкритиkonto для дітей — Конто Сови "Симон". Цеkonto дасть можливість Вашим дітям навчитися ігровим шляхом урядити грошми. Конто Сови призначене для дітей до 12 років і надає їм такі спеціальні зручності та послуги:

- * ощадну книжку сови Симон
- * членську картку Конта Сови
- * величину уділів лише 10 доларів
- * подарунки, конкурси
- * термінові вклади на суму лише у 100 доларів
- * річну виписку про ріст заощажень

Коли заповните першу сторінку Вашої книжки сови Симон, Ви одержите м'яку забавку — сову Симон!

So-USE CREDIT UNION

TORONTO	(416) 763-5575
MISSISSAUGA	(905) 568-9890
OSHAWA	(905) 432-2161
So-USE VOICE	(416) 760-9940

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

Ігоря Лисика

The Solid Oak Co.

**Kitchen Cabinets -- finished -- unfinished
Oak furniture**

848 Simcoe St. South, Unit 2, Oshawa, Ont. L1H 4K8

Tel: 416 -- 434-7204

Res: 576-9779

Тарас ЛІЩИНА

ПОГЛЯД у МАЙБУТНЄ ЧЕРЕЗ МИНУЛЕ !

(Слово на Зустрічі ОДУМ—у США і Канади. Торонто, Онтаріо, Канада, 5-го вересня 1998 р.)

Геніяльний фізик Albert Einstein розробив теорію, що космос є вигнутий і якби люди мали дуже потужний телескоп, то астроном який би дивився через цей телескоп на небо, міг би побачити свою потилицю. Це важко повірити, але теоретично є можливим. А що це має спільного з сьогоднішньою темою? Відповідь є така, що чим далі ми хочемо дивитися вперед, тим яскравіше будемо бачити минуле. Також, щоб плянувати майбутнє, ми повинні знати минуле. Без минулого не буде майбутнього. Назва цього річного зустрічі є ОДУМ Ретро, тобто погляд у минуле.

Давайте подивимося назад приблизно 48 років, тоді, коли ОДУМ був створений. Хто його створив? Наші батьки. А чому? Бо вони відчували потребу спілкуватися із особами подібними до себе — тобто українцями демократичного спрямування. Їхні батьки і вони виїхали з України не тому, що хотіли, а тому, що іншого вибору не було.

А тепер я дивлюся 20 років назад, до 1977 року. Тоді я перший раз був на таборі виховників на оселі "Київ" в Акорд, Нью-Йорк. Мене майже примусили їхати на табір, я не хотів їхати. Легше було б сидіти вдома і дивитися в телевізор, так як робили багато моїх канадських друзів.

Я згадую 1990 рік, як я промовляв на Одумівській Зустрічі в Лондоні. Тоді я вже учителював. І я пригадую, як мені допомогли одумівські табори у моїй професії; Педенко, Криволап, Шевченко, Федоренко, Павленко, Ліщина та інші допомогли мені виробити у собі певність і дисципліну, які уже десять років дають мені змогу навчати дітей.

Я думаю про останні сім років, як Україна стала вільною. Я весь час плянував туди поїхати, але не хотів бути лише туристом. І нарешті минулого року з'явилася нагода. Знову завдяки ОДУМ—ові: Віра Петруша — одумівка і комендант табору в Україні, що його влаштовує Канадський фонд "Дітям Чорнобиля", подзвонила і запитала: чи я не хотів би працювати на цьому таборі. Я радо згодився і поїхав туди.

Цього літа ми з дружиною Наталею мали надзвичайну нагоду знову працювати два тижні на цьому таборі. Табір був для дітей—сиріт, віком від дванадцяти до сімнадцяти років, у Карпатах, біля містечка Ворохти, 70 кілометрів від Івано—Франківська. Табір існує уже третій рік завдяки Руслані Вжесневській, яка очолює відділ "Приятелів дітей", по—англійському — "Help Us Help the Chil-

dren". Були два окремі табори на віддалі півтора кілометра один від одного. Програма на обох таборах була подібна. Кожен табір мав приблизно по 150 дітей. Було разом 20 виховників із Канади і США та 20 виховників з України, які доглядають дітей круглий рік.

Діти із своїми вихователями приїхали з інтернатів—сиротинців із майже усіх областей України. Цього року навіть було біля 10—ти дітей із Афганістану, які тепер живуть в Києві.

Наш табір мав досить сильний одумівський вплив: комендантом була Олександра Косогор; Ліда Шкребець, Віра Петруша, Богдан Лисий і Андрій Костинюк були виховниками, Наталя Семенген — головним кухарем, Наталя Ліщина — лікарем та інструктором, а я був бунчужним. Програма табору була подібна до програм на одумівських таборах. Діти вставали о 7:15 ранку, робили руханку, молились, підносили прапори, снідали, тоді мали спорт та гутірки на теми: фізичне "я", духовне "я", психологічне "я" та історія України. В неділю ходили до церкви близько табору.

Цікаво, що діти та їхні вихователі не привикли до таких таборів. Казали, що їхні літні табори звичайно були для відпочинку і мало зорганізовані. На таких таборах діти ходили і робили більшість, що хотіли. Через це, минулого року на таборі були деякі непорозуміння щодо дисципліни і вживання української мови. Цього року — проблем майже не було.

Одна відмінна річ між таборами в Канаді і в Україні — це гори. Під час табору ми мали прогулянку на Говерлю — це найвища гора в Україні. Коли я нарешті добився на вершок Говерлі і глянув на краєвид, я був зачарований красою.

Одне, що мені було дуже прикро бачити в Україні — це з якого молодого віку діти там курять. Деякі діти вже постійно курять від другої класи, маючи лише 7—8 років. Дорослі не дуже їх зупиняють, бо багато з них самі курять. Я думаю, що гутірки про здоров'я і про шкідливість курення мали вплив на деяких осіб.

Також, минулого року мене завжди сердило, коли діти вживали російську мову. Із часом я краще усвідомив собі, що це їм подібно до нашого вживання англійської мови. Цього року було більше розмов по—українському. Це завдяки тому, що тепер у школах молодь вивчає українську як першу мову.

Цікаво було також, що деякі діти не знали молитов і гімну "Ще не вмерла Україна". Було дивно, що ми, ніби-то чужинці з іншої країни, вчили дітей із своєї рідної країни, їхнього національного гімну. Також я був дуже зворушений, коли я під час збірки співав "Ще не вмерла Україна".

Ну, а тепер погляд в майбутнє. Запитую себе: які зв'язки я повинен тримати з Україною? Якщо зв'язки не будуть міцні, що станеться? Чи, наприклад, мова занепаде? Українці в західній Канаді зберегли українські традиції, але мова занепадала. Я чув таку приповідку: "Забуття своєї мови веде до забуття свого народу." Очевидно, ми в Канаді мусимо робити все, що в наших силах, щоб не загубити української мови.

А що я хотів би для своїх дітей (яких я ще не маю)? Я бажав би, щоб вони зберегли свою спадщину. Загубити мову — це значить загубити усе минуле, усю історію, усі традиції. Забути, ким були мої предки і ким є я. Можна себе переконувати, що в Україні погані туалети, що там немає добрих шпиталів, що зараз погано економічно, що існують політичні проблеми, але це є вузький погляд. Над Україною Москва знуцалася понад 350 років. Будьмо терпеливими, будьмо виrozumілими, будьмо надійними, Україна потребує зараз нашої допомоги.

Як ми можемо допомогти Україні? Я думаю, що найкращий спосіб — це економічно. Я вірю, що кожен із нас повинен почати якийсь бізнес, тобто українсько-канадське підприємство, з родичами або із друзями в Україні. Я думаю, що нагод є багато.

А чи Україна може якось нам допомогти? Я певний, що вона може дати нам духову підпримку. Коли я був в Україні цього літа, то будучи у церквах, говорячи з різними людьми і відвідуючи різні

села і міста, я відчув, що це дійсно є країна, до якої я належу; я почувався в ній, як дома.

Я досить певний, що кожен батько і мати себе питали: чи мій син чи дочка одружиться із українцем чи україночку? Моя порада батькам така: їдьте з вашими дітьми в Україну! Там є багато чудових місць для відпочинку, а також є багато чудових дівчат і хлопців, з якими ваші діти можуть познайомитися, а може навіть подружитися.

В кінці, я рекомендував би кому-небудь поїхати в Україну. Знаю, що відколи я приїхав назад, я більше ціную Канаду і вдячний за всі матеріальні речі, що я тут маю, а яких в Україні бракує. Але матеріальні речі, хоч і важливі для людини, не є всім, чим вона живе. Життя із людьми, які мають спільну мову, історію, релігію і культуру є також дуже важливим.

Я тепер дивлюся двадцять років наперед. Я бачу набагато економічно сильнішу українську державу. Дороги гарно розбудовані з автобанами, як у Німеччині. Люди назагал мають добру працю, хату та авта. Найбільше вживана мова — українська. Туалети скрізь модерні. Я чую дзвонить телефон. Піднімаю слухавку і чую голос: "Привіт, тато. Так це правда, що я не хотів їхати в Україну, але ситуація змінилася. Я тут... зустрів дівчину..."

 <p>KARPATY TRAVEL Tel. (416) 761-9105 1-800-265-7189 120 Runnymede Road Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y3</p>	<p>гроші, речові пакки, харчові пакки, листи та документи</p> <p>до рук адресата в Україні та інші держави <i>без мита</i></p>
	<p>ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ КВИТКИ ◊ ЗАПРОШЕННЯ МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗБЕЧЕННЯ ◊ ВІЗИ</p> <p><i>Палі зтайте - як послатти чи літати, то через КАРПАТИ!</i></p>

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ ТОВАРИСТВО "КОЗУБ"
і ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ ЖУРНАЛА "МОЛОДА УКРАЇНА"
запрошують Вас

**НА КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ З РЕПЕРТУАРУ БОРИСА ГМИРІ
У 95-ту РІЧНИЦЮ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ СПІВАКА.**

Вечір відбудеться в п'ятницю, 23-го жовтня 1998 р., в галерії Канадсько-Української Мистецької
Фундації, 2118-А вул. Блюр Захід. Початок о 7:00 год. вечора.

У програмі: Українські народні пісні та твори українських композиторів у виконанні АНАТОЛІЯ БЕЗПАЛОГО.
(концертмайстер — Наталія Гавриленко-Загорбинська)
Художнє читання. Деклямації виконує СВІТЛАНА КУКУШКІНА.

Після програми — чайне прийняття. ВСТУП — \$5.00.
Сердечно запрошуємо всіх любителів співу та художнього слова.

О. Х.

"ВЕСНЯНЦІ" ВЖЕ СОРОК !

Цього року Одумівський Танцювальний Ансамбль "Веснянка" святкує сорокаріччя своєї славної гастрольної діяльності. А почалося з того, що до Торонто 1958 року з Англії прибула молода працьовита сім'я Миколи і Гейзел Балдецьких, які включилися у творче організаційно-одумівсько-мистецьке життя.

З нагоди сорокаріччя Ансамблю в неділю, 31-го травня 1998 року відбувся величавий концерт у Центральній Технічній Школі в Торонто. У програмі концерту виступали: ансамбль "Веснянка", школа юних танцюристів "Веснянка"; танцювальний ансамбль "Барвінок", художній керівник якого Ф. Даниляк, привітав "Веснянку" з сорокаріччям та вручив хореографові Миколі Балдецькому китицю квітів; молодіжна капеля бандуристів ім. Григорія Китастого, конферансьє-гуморист Ігор Бачинський, музичний керівник-координатор М. Гуцул; музиканти — Віктор Ліщина, Петро Байрачний та В. Гавриляк.

Концертну програму зорганізував Микола Балдецький зі своїм штабом хореографів та їхніх заступників. А це: Оленка Стадник — керівниця Ансамблю, Марія Спінач, Анатолій Ярема, Ф. Даниляк, Н. Терес, Юрій Новицький, Таня Мочаренко та Зеня Костишин. Декоратор — Оля Басараб. Строї ансамблю "Веснянка" заслуговують на особливу увагу. Вони вражають своїм різноманіттям і багатством. Доглядає, шиє і оформляє їх для цілого ансамблю та юних танцюристів Гейзел — дружина Миколи Балдецького.

З мистецької точки зору концерт був успішним, цікавим, величавим і розважальним. Було б дуже бажано повторити його в Торонто, але з бенкетом і забавою, як і годиться на осоркаріччя.

У розкішній концертній програмці поміщено короткий допис Віктора Павленка про сорокаріччя ансамблю "Веснянка". Подаємо його повністю:

"Одним із засобів зберігання національної свідомости, виявлення приналежності до рідного народу — являється культура народу, яка охоплює декілька галузей.

Відома вона частково з українського співу, музики та танцю. Відомі світові виступи республіканського хору О. Кошиця, ансамблів В. Авраменка, капелі бандуристів під керівництвом Г. Китастого. Ці мистецькі одиниці відкрили Україні вікно у більший світ та поставили її на географічну мапу. Дух українського мистецтва був смер-

тельною загрозою для гнобителів України.

Тому ідею вищезгаданих мистецьких одиниць продовжував ансамбль "Веснянка", який був організований в 1958 р. Миколою Балдецьким, який з родиною прибув до Канади. Вибрали цю чудову назву, бо ж вона пов'язана з весною, радістю, із життєрадісними променями сонця із оживанням природи. Починаючи з найвищої у світі торонгонської вежі "Сі Ен" аж до далекого Мінеаполісу та країн Європи, "Веснянка" влаштувала біля 800 концертів. Бачила їх англійська королева та канадійські прем'єр-міністри.

Танцюристи "Веснянки" брали участь у багатьох конкурсах, на яких отримували найвищі нагороди. Про діяльність "Веснянки" можна написати велику книжку. Кожного з нас дивує: "Як міг утриматися ансамбль протягом сорока років без якоїсь конкретної допомоги?" Бо це ж прямо чудо !

Протягом всього часу дещо мінялося, та не мінялися плянові задуми Миколи Балдецького, які завдяки завзятій праці ставали дійсністю успіхів танцювального мистецтва.

В його праці активно допомагали дочки: Марія й Оленка та багато інших талановитих і здібних танцюристів, які були членами ансамблю.

Окремо треба згадати пані Гейзел Балдецьку, яка протягом всього часу присвячує весь свій час "Веснянці". Вона займалася оформленням та шиттям строїв і доглядає за ними. Хоч і являється вона дочкою Альбіону, однак вивчила українську мову та завжди захищає інтереси нашого народу. За це їй велика подяка !

І як добре, що є люди, котрі не тільки пам'ятають про духові цінності народу, але з творчим завзяттям пропагують ці ідеї.

Бо ж завдяки народнім звичаям та обрядам кожний з нас відчуває себе частиною нашого народу.

Протягом сорока років "Веснянка" немов би прочиняла на мить двері до рідного народу. Ця мить давала насагу для тих, які були відірвані від рідної землі.

У час сорокалітнього відзначення діяльності ансамблю "Веснянка" наше громадянство повинно висловити велику подяку за безперебійну тяжку працю та надати велике признання керівництву, учителям та виконавцям чудових виступів.

Ваші обов'язки перед нашим народом — ви виконали із честю !

Многії літа вам, дорогі друзі, та успіхів у дальшій праці."

* * *

Багато розповідає про ансамбль "Веснянка" письменник Микола Приходько, тепер уже покійний. Передруковуємо його статтю, яка появилася у "Свободі" 2-го червня 1977 року:

Микола ПРИХОДЬКО

ДЕ НЕ ПОСІЙ, ТАМ І ВРОДИТЬСЯ

В травні ц. р. відбулася в Торонто у великій концертній залі Центральної Технічної Школи чудова українська містерія з нагоди десятиліття юнацького ОДУМ-у. Помолодив і я, старший ОДУМ-івець, на тій містерії щонайменше на 5 років, почав навіть оглядатися на молодиць навколо, ніби треба було мені позичити олівця.

Плавом пливли люди в полудневу пору до тієї залі, не зважаючи, що в той чудовий день могли б розпростерти свої вже підтоптані ноги й руки проти сонця в городі, після тієї лютої, холодної зими. Наповнили, наперекір сонцю, величезну залю на обох поверхах. І ми з моєю расовою полтавкою й рябенькою онучкою прибули туди, забувши про інші привабливі запрошення в гостину.

На жаль, не так часто буває тепер так людно у наших громадських залах, особливо в цю романтичну пору року. Зледачили ми вже в добробуті, на кріслах біля телевізорів. Забули, як колись ще підлітками продирали стріху на сусідній клуні — глянути хоч одним оком на дивовижну виставу "Просвіти"...

Відчинилася завіса й на сцені динамічно замайорів юнацьким різнокольоровим цвітом наш славний ансамбль танку "Веснянка", десть понад півсотні їх, юних, динамічних! А вслід за ними — юнацький хор ОДУМ з 20-ма бандуристами!

Пригадав я мимохить статтю якогось американського біолога про дивовижну Кульбабу.

Писав він на підставі своїх досліджень, що коли б не нищили ту динамічну рослину, розпростерлася б вона на всю територію земної кулі за 17 літ. Пригадав я про те відразу, коли відхилилася завіса на сцені. Недарма так пильнує Політбюро, щоб викоринити ту небезпечну українську кульбабу в городі Московської імперії...

Мій перший рік у Канаді прожив я в нашій піонерській Альберті. Не росте там виноград, як навколо нашої хати в Ніягарі. Але наші люди винахідливі — почали робити чудове вино з кульбабиного цвіту, а з листя робили найбільш-вітамінну салатку до курки, чи якоїсь іншої печені.

І таке добре те вино, що як чоловік вип'є склянку, то йде додому й співає, ніби хтось натиснув гудзика в його сердечному грамофоні:

*"Дід рудий, баба руда,
Батько рудий, мати руда..."
(з "Наталки Полтавки")*

Отака живуча та соняшна українська кульбаба, що розрослася буйним цвітом в ОДУМ-і й інших наших молодечих організаціях на Американському континенті: де не посій, там і вродиться!

Почалося в ОДУМ-і, як звичайно, з насіннячка. Завезли його до Канади українські підлітки, завіяні аж на цей заокеанський континент з рідної Батьківщини чортячою військовою завірюхою — Валентина Родак і Микола Балдецький.

Сьогодні тим нашим чудовим артистичним підліткам десть біля сороківки формально, а з вигляду їм не більше, як по 25.

Казав Іван Карась у нашій опері "Запорожець за Дунаєм" своєму провідникові до султана: "Таке мале, а вже чорне. Що з нього буде, як воно виросте?!"

Чудові наші українські підлітки повиростали! Валя сьогодні вже клясична українська жінка й мама, творець і диригент молодечого ансамблю бандуристів ОДУМ-у з 20-ма мелодійними сердечними бандурами! І чудовий не менше маестро танцювального ансамблю Микола Балдецький, що показує нам 80 юнаків і юначок в своєму славному ансамблі танцю "Веснянка". Понад триста їх перейшло у нього ту чародійну науку за 10 років. Мені здається, його оригінальне ім'я було Байдецький, бо нагадує нам нашого Байду Вишневецького, що сміявся з султана з гаком під ребрами в Царгороді. Десть, мабуть, перезвучили його ім'я батьки під загрозою репатріації.

Розсівають ті наші підлітки тепер удвох, зі своїми ансамблями, завзято соняшно-цвітну українську кульбабу, що не виполеш її на цьому континенті також.

Запрошують їх часто канадські й американські клуби — потанцювати, заспівати. Захоплюються. Почитайте про їхні успіхи в канадській пресі, про те, яке захоплення всіх здобули вони на міжнародному "каравані" в Торонто.

Наш славний Григорій Китастий, Петро Китастий, їхні молоді студентські талановиті учні-бандуристи: Микола Дейчаківський, Євген Метулінський, Олекса Макієнко, Таня Вовк — "полетіли, полинули" зі своїми надхненними бандурами до того молодечого ансамблю Валентини Родак — підучити, підструнчити. А може й на наших чудових канадських юначок задивитися під місячним сяйвом.

Відбувається та Бандуристська Містерія що-літа, тепер у чудовій місячній українській оселі "Ластівка" біля прозорого канадського озера, на північ від Торонто. Приїдьте там, спорідніться з нашою чудовою молоддю. Самі помолодієте так як і мені вдалося. Потелефонуйте, щоб знали, як заїхати: (416) 255-8604. "Там знайдете щире серце і слово ласкаве..." Відчуєте, яку любов до бандури, до пісні має наше молодецьке насіння з породи української вітальної кульбаби. Напевно відмолодієте від наших одноманітних буднів.

Зустрінемося там і з Петром Родаком і з Леонідом Ліщиною — нашими динамічними патріотами, співтворцями тих артистичних ОДУМ-івських ансамблів.

Побачимося там, насмажимо солодку рибу на острові, покупаємося, заспіваємо разом ("Ой, гиля, гиля, гусоньки, на став") біля вечірньої ватри на "Ластівці". Тільки не забудьте потелефонувати Приходькові до Ніягари: (416) 356-3389. Бо приїдете — а мене нема. Хто вам рибу насмажить на острові ?

Уявляєте скільки Валя й Микола врятували наших юначок і юнаків від темного відчаю тутешніх божевільних наркотиків? Скільки поженили вони їх щасливо в своїх артистичних сердечних ансамблях на щастя й добру родину! Дарма, що, часом, та янгольська юначка чекає свого чоловіка дома з качалкою за плечима, як у "Запорожці за Дунаєм": ой, ті наші Одарки !

Так чи інакше, слава нашим чудовим ОДУМ-івським Валі й Миколі, що створили таку молодецьку артистичну веремію на славу нашому Українському Родові !

Наприкінці того юнацького концерту запросили напередкін, поперед сотенного ансамблю СУМ-івців, — Валентину Родак, Миколу Балдецького й нашого славного корифея українського танку на цьому континенті, неповторного Василя Авраменка.

Вийшов він, наш 82-літній ветеран, на сцену бадьоро ніби з наміром на гопака, з Петлюрівським й Ізраїльським орденами на грудях (уявляєте такий дивовижний асонанс?!). В правиці — кілька національних прапорців, на фоні українського, наставленого під кутом, щоб ніхто не сердився — чи то жовто-блакитний, чи блакитно-жовтий.

Той самісенкий Авраменко, що його тутешні журналісти звали "Евріманкі", коли з'явився він на цьому континенті вже прославлений в Європі. Той самий, що так буйно засіяв соняшно-цвітну кульбабу тут на славу нашому козацькому родові. Передав він на старість свій динамічний хист нашим молодшим, приміром, таким, як Микола Балдецький.

Казав Авраменко, що навіть теперішній прем'єр Канади Трудо (пригадаймо тут колишнього Авраменкового учня, сенатора Юзика) хотів навчатися від нього гопака в Оттаві. Ви, мабуть, бачили в часописах, як Трудо випробовував ту Авраменкову науку одного вечора на конференції прем'єрів у Лондоні. Але на фото невиразно показалося, що то він виконував — гопака, чи кан-кан. Важливим є те, що той танок був заініційований нашим Авраменком.

Таким був заключний акорд того ОДУМ-івського фестивалю в Торонто. Розходилися люди весело додому. Веселий сміх — ознака здорової людини, кажуть.

А поза всім тим, — слава Авраменкові, що засіяв так успішно наш український танок на цьому континенті. Слава і нашим патріотичним "підліткам" — Валентині Родак, Миколі Балдецькому і їхньому українському родові, — що віддали так багато сердечної широти й наполегливої праці нашому юнацькому цвітові — ОДУМ-івцям !

Вони напевно не забудуть своїх чудових провідників, як і я сьогодні не забув моєї покійної Мами, що вела мене маленького за руку у Великодню ніч на Полтавщині — послухати наше незабутнє "Христос Воскрес" перед зачиненими ще дверима дзвінниці."

* * *

Письменник Віталій Бендер, також уже покійний, свого часу написав статтю під назвою "Полум'яна любов до танцю".

Віталій БЕНДЕР

ПОЛУМ'ЯНА ЛЮБОВ до ТАНЦЮ

В І-ій дивізії УНА він, мабуть, був наймолодшим вояком, бо коли англійці інтернували її в Ріміні, йому тоді сповнилося щойно 16 років. Зустрівшись з ним минулого літа в Торонто, я мав намір спитати його, як саме і при яких обставинах він попав до війська в такому зеленому віці, але при загальних розмовах цей момент якось вилетів мені з голови.

Але легко підрахувати: якщо Миколі Балдецькому в 1945 році сповнилося 16 літ, то народився він у 1929 році, а перші блискавки війни прорізали його свідомість, коли він був всього-навсього 12-літнім хлопчиком. А Україну залишив у 14-літньому віці.

З цієї математики видно, що справжню освіту здобути було ніколи. Мабуть, скінчив усього п'ять клас перед війною, навчився читати й писати, а пірнути в глибші студії вже не судилося. І все ж

при зустрічі він робить враження добре поінформованої, освіченої людини.

Багато читачів, мабуть, здивується: Микола Балдецький? А хто це такий? Чим він прославився, що ось треба нарис писати про нього?

Слава — це річ відносна, а праця, та ще запевнятлива — це фактор реальний. А натрудився Микола Балдецький на мистецькій ниві таки достатньо. А головне — є реальний результат його праці.

Уже в Ріміні, в юному віці, він захопився українськими народними танцями. Не зважаючи на дошкульний холод, настійливо вчився в таборному гуртку Ілька Кушніренка і навіть брав участь у масових танцювальних сценах у таборному театрі. Одні грали у футбол, інші видавали газети та журнали, ще інші знаменито "гандлювали", а Микола довгими днями вчився ходити вихором навприсядки.

А далі — переїзд до Англії, велике промислове місто Ноттінгем, де отаборилася численна українська громада, і де постав один із сильніших осередків СУБ-у, при якому почали функціонувати кілька секцій, включно з танцювальною, на чолі з досить оригінальним хореографом Василем Біликом. У тому гуртку Микола Балдецький протягом десяти років збив не одну пару чобіт, шліфуючи техніку танцю та пильно придивляючись, як ліпиться танцювальна картина чи пейзаж.

Згодом одружився з англійською дівчиною. Пішли діти. На танцювальне "гоббі" залишалось все менше й менше часу, а так хотілося виявити себе якраз на цьому полі. Серце й душа були повні танцювальної ритміки, а родинні обставини вимагали більше посвятити зарібковій праці. І якщо б він був осів тоді в Ноттінгемі назавжди, то його жевріючий талант ніколи, мабуть, не розгорівся б у полум'я. На щастя, 1958 року він зробив розумне рішення і разом з родиною емігрував до Канади.

У новій країні більше простору, багато вищій матеріальний рівень життя, який теж вимагає напруження м'язів, але все ж легше, ніж у старій Англії. Маючи всього 29 років, ще повний молодечого запалу, Микола відразу ж вступає до ОДУМ-у і тоді ж організує перший одумівський танцювальний гурток. Поміж принагідними виступами на сцені поступово виховується невеликий, але міцний колектив, довкола якого він мріє розбудувати справжній ансамбль. Минали роки, але мрія залишалася мрією.

Так наступив рік 1965, пам'ятний для нього рік, бо якраз тоді під його орудою народився молодіжний танцювальний ансамбль "Веснянка". Укомплектувати ансамбль людьми — це ще, може, найлегше. Але випрацювати амбітну й оригі-

нальну програму, придбати інші до кожної точки костюми, нажити безліч до зарізу потрібного допоміжного інвентаря — тут потрібні грубі тисячі грошей, а де їх взяти?

Ось, довелося працювати в п'ять потів, щоб накопичити перший капітал. Та поволі, цент до цента, скромні винагороди від концертів та інші принагідні доходи виростали в солідніші суми, за які можна було придбати, як з посміхом мовить Балдецький, "путню одежину", що прихорошувала колектив технічно й візійно. Поступово "Веснянка" зодягалася в багаті, навіть розкішні кольори, без яких український танець ніяк не може обійтись. Її репертуар все ширшав, і в кінці вона стала справжньою мистецькою одиницею, однією з найкращих у вільному світі.

До сьогоднішнього дня крізь її склад вже пройшли чотири генерації танцюристів. Від 1964 року "Веснянка" дала понад 400 концертів, багато з них перед тисячними аудиторіями, своїми й чужими. Та особливо великим авторитетом ансамбль користується у чужинців, несучи серед них степову ритміку і невідомість відкритої української душі.

Як репрезентативна одиниця ОДУМ-у, "Веснянка" вже багато разів брала участь у міжнародних хореографічних конкурсах, часто завойовуючи перші або другі нагороди.

Її мистецький керівник Микола Балдецький проявив подивугідну винахідливість у хореографічній площині. Українські танці в його інтерпретації, не втрачаючи первня, подаються в новіших, часом досить сміливих переливах, так, що майже в кожному танці глядач віднаходить 75 відсотків нового матеріалу. Це "відсвіжування" особливо вдячно сприймається українським глядачем, якому вже приїлося оте заморожене подавання танцю з незмінним чергуванням раз усталених колін.

Я проглядав пропам'ятну книгу ансамблю, в

Ансамбль "Веснянка".

Ансамбль "Веснянка" зі своїм хореографом Миколою Балдецьким.

якій на безліч сторінок наклеєні палкі рецензії всякими мовами. На кожному виступі, як зазначають рецензенти, ансамбль полонить глядача надзвичайною гармонією кольорів і ритму. А на кольори "Веснянки" не скупилися — в її гардеробі сьогодні є безліч костюмів вартістю в понад 20 тисяч доларів! А на конто, у формі "недоторканого запасу", є понад 16 тисяч доларів, які суворо "оберігаються" на евентуальне турне по Європі, насамперед до Іспанії.

Сьогодні М. Балдецький вже зрілий чоловік, з сивими пасмами на голові. Але ще жвавий, бадьорий. Він провадить приватну танцювальну школу, а влітку вчить дітей на таборах ОДУМ-у. Дивишся на нього і дивуєшся: вийшов у світ з голою душею, навіть не встиг науку як слід скуштувати. А от поволі віднайшов себе і настійливою працею поставив на ноги таку вартісну мистецьку одиницю. "Танці в моїй душі і серці", — каже він. І "Веснянка" тому доказ.

Питаю його, чому наша молодь так захоплюється танцем і піснею та майже ігнорує всі інші види самовияву? Він відповідає: корінні канадці дуже люблять етнічне мистецтво і тому молодь палає бажанням показати їм скарби своїх батьків і дідів. І тут молоді люди надзвичайно жертвенні — віддають масу часу без ніякої винагороди.

А що молоді люди не дуже захоплюються суспільно-політичним боком еміграційного буття, каже він, то це тому, що ці аспекти подаються сіро, нудно, академічною мовою і у формі поучень. Якось ці речі треба змінити й знайти цікавіші форми викладу.

Чи бере участь у політичному житті еміграції, питаю? Він трішки ображається. А хіба презентація українського мистецтва за кордоном, переважно чужинецькій аудиторії, не є політичним внеском, хай і скромним, каже він? Я дивлюся ось як на речі, продовжує він. Хто має талант до політики і суспільної діяльності, то хай трудиться на своєму улюбленому полі. Моя ж душа в полоні танку і я вважаю, що на загальному політичному полотні мистецтво теж бринить чутливою стру-

ною.

"Веснянка", каже він, є невід'ємним складником мого організму. Вона в мені і я в ній. Туге сплетіння.

І слухаючи його, хотілося сказати: "хай вона ще більше розцвітає, стає пишнішою і привабливішою!"

* * *

В імені усієї одумівської родини вітаємо Одумівський Танцювальний Ансамбль "Веснянка" із сорокаріччям і бажаємо керівникам Миколі й Гейзел Балдецьким та всім хореографам і танцюристам, помічникам і прихильникам успіхів, щастя й здоров'я та "многая літа"! (Ред.)

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ"

Василь і Людмила Неліпи, Ніагара-он-Лейк, Онт.	
на свіжу могилу св. п. Віри Носовенко	\$100.00
Борис Сидорук	100.00
Євген Чижів, Монреаль, Кв.	30.00
З вечора "Нові Дні" (передав Ол. Харченко), Торонто, Онт.	55.00
Степан Глушко, Торонто, Онт.	25.00
Анатолій Яцюк, Рівер Біч, Фл., США	25.00
Леонід Тимошенко, Лаго Віста, Тк., США	25.00
Ф. Галябар, Торонто, Онт. (в пам'ять дорогих батьків сл. п. Константина і Марії Тараненків	25.00
В. і Г. Шапка, Торонто, Онт.	15.00
С. Боженко, Сан Франціско, Кал., США	10.00

ПОЖЕРТВИ НА ЗУСТРІЧІ ОДУМ-у 1998 р. НА ЖУРНАЛ "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ"

Головна Управа Товариства Одумівських Приятелів Канади – передав голова Іван Данильченко	\$1,050.00
Іван Перепадченко, Торонто, Онт.	100.00
Валя Розлин, Торонто, Онт.	70.00
Катерина Щербань, Торонто, Онт.	50.00
о. Василь і добродійка Лариса Макаренки, Торонто, Онт.	50.00
Ліда і Григорій Гавриш, Торонто, Онт.	50.00
Броніслава Тимошенко, Торонто, Онт. у пам'ять свого мужа св. п. Олександра	50.00
Еміліян Бобко, Торонто, Онт.	50.00
Галина Савранчук-Блощинська, Лондон, Онт.	50.00
Поля Корній	25.00
Марта Мельничук	20.00

Ол. СКОП

"НОВІ ДНІ" — ЛІТОПИС ДОБИ

Ада і Мар'ян Горготи з сином Юрком і внучкою Наталкою.

У багатому на імпрези передвеликодньому Торонто вшанування журналу "Нові Дні" з його багаторічними сподвижниками Мар'яном і Адою Горготами стали пам'ятною подією дня 4-го квітня ц. р.

Виповнена простора заля картинної галерії Канадсько-Української Мистецької Фундації творила відповідну атмосферу зустрічі цінителів творчого вияву української культури із широкою програмою огляду й аналізу півстолітніх зусиль та здобутків журналу "Нові Дні", його редакторів-видавців у несприятливих умовах і випробованнях специфічних обставинах вийняткової доби.

Вдумлива доповідь Миколи Гавриша, спогади Світлани Кузьменко і Валентини Родак, мистецькі виступи піяністки Тані Ткаченко, акторки Ярини Завадської, гумористичні рефлексії Романа Колісника були спільним висловом признання і громадської подяки — одиної форми винагороди самовідданим сподвижникам безцінного літописця нашої доби — "Нових Днів". Програмою імпрези вміло керував Олександр Харченко.

Синівське признання висловив батькам син

подружжя Горготів — Юрко. Як і завжди спокійний, виважений і небагатомовний редактор Мар'ян Горгота (він і відомий під псевдом Дального) від себе і своєї вірної помічниці, дружини Ади висловлює сердечну подяку за теплу зустріч.

При шклянці чаю, кави та печива продовжувалась жвава гутірка, обмін думок із висловом різноманітних й доброзичливих побажань.

— "Спочатку впорядкую архіви", — застерігається пан Мар'ян. Можна не сумніватися, що люди покрою Ади і Мар'яна час не марнуватимуть. Згадана зустріч завершує існування джерельного й унікального літопису-хроніки наших днів. Літопис, що завершується щасливим етапом нашого ісходу та життя Батьківщини. "Нові Дні" виконали важливу функцію. Нехай пишуться нові сторінки новітніх хронік ставання нашого народу на міцні ноги національного самоутвердження.

Спасибі вам, дорогі Адо і Мар'яне! Подяка всім, хто спричинився до гарної, культурної зустрічі!

Автор із дружиною Надією.

М. ГАВРИШ

ДЕЩО ПРО "НОВІ ДНІ"

З самого свого початку журнал "Нові дні" став унікальним явищем в тодішньому українському середовищі. Адже він видавався не у власній державі і не в окупованій Україні.

Іван Бунін, відомий письменник, лавреат нагороди Нобля, в одному із своїх творів ужив такий поетичний вираз: "20 років пройшло з того часу — ціле життя пройшло..." Якщо міряти такими категоріями, то за час існування "Нових днів" пройшло цілих два життя і навіть більше!

Ми якось ніби не помічали справжнього доголліття журналу й не замислюючись, підсвідомо сприймали його, як щось само собою зрозуміле.

Згадати про журнал "Нові дні" — це значить, перш за все, згадати про того, хто його створив, згадати тих, хто з журналом співпрацював, хто робив свій внесок до його успіху та віддати їм належне.

Ідея журналу зародилася ще у зруйнованій війною Європі, де в той час бракувало усього — паперу, поліграфічної техніки та грошей, необхідних для придбання цих підставових для видавництва речей.

Петро Волиняк, людина на диво енергійна, працююча й свідомо свого громадського обов'язку, започаткував у Зальцбурзі, Австрія, власне видавництво. Серед періодики видавництва можна згадати щоденник "Останні новини", літературний місячник "Літаври" та тижневик "Нові дні", що почав з'являтися ще в жовтні 1945 р. Назва саме цієї публікації стала символічною для цілого видавництва, а пізніше для журналу, про який піде мова.

Щоб краще уявити собі ситуацію, що великою мірою спричинилася до появи журналу, варто зробити невеличкий екскурс у минуле. Небагато вже, мабуть, залишилося серед нас таких, що пам'ятають умови післявоєнних Німеччини й Австрії. Про те, що українці в цих двох країнах дуже потребували друкованого слова свідчить факт тогочасної появи багатьох журналів і газет.

Журнал "Пу-Гу", в якому переважали ілюстрації, виходив у роках 1947–1950; "Орлик" — 1946–1948; "Арка" — 1947–1948; "Літаври" — 1947–1948; жіночий журнал "Громадянка" — 1946–1950. Після ліквідації таборів для переміщених осіб, у яких українці жили компактною масою, та їхній виїзд за океан, читацький склад змінився і згадані журнали залишилися без підтримки.

А коли у 1950 році в Торонто почав з'являтися

журнал "Нові дні", що повторював назву Зальцбурзького тижневика, можна було сподіватися, що й цей місячник спіткає доля його багатьох попередників. Та, на наше щастя, цього не сталося.

Вважається, що для успіху будь-якої справи найважливіше мати відповідну людину у відповідний час і на відповідному місці.

У випадку "Нових днів" були дотримані всі ці умови: назрів час, коли українське еміграційне суспільство почало відчувати потребу не спеціалізованого журналу, скажімо, такого як "Літаври", перш за все присвяченого справам літературним. Нашого читача вже не задовольняв такий журнал як "Пу-Гу".

До всього ж різні існуючі на той час періодичні видання були короткотривалими. Чимало з них припиняли публікацію вже після кількох чисел, а створений їхнім зникненням з літературної арени вакуум треба було чимось заповнити. І український читач хотів мати журнал універсальний, не дуже розполітикований та з надією на тривалість.

Важливим чинником, що спричинявся до тривалого успіху журналу була особа самого його редактора.

Петро Волиняк з його достатнім видавничим досвідом і літературним відчуттям чітко і ясно зрозумів потреби еміграції. Він зумів повести справу так, що його журнал скоро вийшов на чоловіче місце серед інших українських публікацій.

Які ж завдання ставив перед собою журнал? На яких засадах він видавався? Про це довідуємося із "Слова до читачів" надрукованого в першому числі журналу в січні 1950 р.

Коротко їх можна підсумувати так:

1. Дотримання християнської ідеї та підтримка християнських Церков.
2. Діяльна участь у розбудові країни, в якій ми живемо.
3. Всебічна підтримка ідей та боротьби скерованих на визволення України.
4. Безкомпромісова боротьба з комунізмом.
5. Припинення, або хоч зменшення внутрішньо-української боротьби, бо вона знесилоє націю.

Безпосереднім та першочерговим наміром видавця "Нових днів" було бажання "дати змогу нашим письменникам і мистцям знайти контакт з тисячами читачів".

Така програма знайшла відгук серед читачів, в основному наддніпрянців. Якщо в минулому, в Австрії, за кілька коротких років періодичні ви-

дання "Нових днів" зуміли притягти до співпраці найкращих на той час письменників, літературознавців і критиків, мистців і журналістів, то на новому ґрунті, в Торонто, їх число продовжувало збільшуватися. Зростало число й читачів.

Та й не дивно! Бо більшість прізвищ авторів, співробітників та дописувачів журналу надавалася б на індекс до енциклопедичного словника кращих українських письменників, образотворчих мистців, музик та співаків. У журналі з'являлися твори визначних поетів, статті мистецтво- та літературознавців, істориків та багатьох інших науковців.

Цей огляд був би неповним, якби він обмежувався б особами самих тільки літераторів. Сюди слід додати й ширше коло людей, що гуртувалися навколо журналу — його читачів та й тих, що, в міру своїх можливостей, допомагали редакторів. На жаль, у короткій статті не можна перерахувати усіх, бо їх було дуже багато як в Канаді, так і в Америці.

Дотримуючись засад соборності, Петро Волиняк разом з тим зробив свій журнал справжньою трибуною для наддніпрянців, захисників цієї галузі нашої еміграційної громади. Він не раз зводив словесні баталії з тими, хто, на його думку, кривдив "східняків".

"Нові дні" часто ставали тим чинником, що формулював погляди і громадську думку багатьох. Якщо читачам щось докучало, надія була саме на цей орган: "Якщо Волиняк про це не напише, то цього не зробить ніхто!", — можна було почути не раз.

Траплялося й так, що матеріал у журналі робився тим ферментом, який інколи викликав емоційні вислови на адресу його редактора. Серед різних відгуків були прихильні й не дуже. Деякі зауваги звучали ніби негативно, але справді вони робилися в гумористичному, доброзичливому тоні. Приміром, після виняткового, досить сірого, на чийсь думку, числа журналу, можна було почути репліку, що він заслуговує на нову назву. Його слід було б назвати не "Нові дні", а "Старі будні".

Талант Петра Кузьмовича був багатогранний.

Він був одним із співзасновників літературно-мистецького стоварищення "Козуб". Його підпис на статуті новоствореної організації з'явився під числом 1.

Саме Волинякові українська громада завдячує появу цілої низки цікавих і потрібних книжок. Говорячи про його діяльність, окрім читанок, таких як "Дніпро", "Барвінок", "Київ", "Лани", слід згадати ще й видані ним "Собор" Олеся Гончара, граматику української мови та "Уваги до сучасної української літературної мови" Олени Курило.

При потребі він виявлявся добрим дипломатом. І безсумнівно його можна назвати справжнім психологом, що чудово розумів психіку загалу. Приміром, щоб заінтригувати співбесідника, надати собі якоїсь таємничості чи загадковості, він міг зробити таке твердження: "У Торонто я нікого не боюся, за винятком тільки однієї-єдиної жінки". Тому, хто чув такі слова залишалося самому робити якісь висновки.

Особа Волиняка була центром, навколо якого, на жаль, снували різного роду опінії й погляди.

І спектр цих опіній про нього був широчезний: від провокатора й до національного героя.

Декого дивувала його гнучкість, інших вона захоплювала. Одні засуджували "Нові дні" за те, що журнал містив оголошення сумнозвісної в той час "Української книги", а інші дивилися на це більш по-філософському: мовляв, з ворога треба мати хоч якусь користь!

І, може, саме контрверсійність і була ключем до його успіху: ніхто не міг так зацікавити читача своїми динамічними, хоч часом і не дуже салонними статтями та репліками, як талановитий Петро Кузьмич.

Хіба це не факт, що багато читачів "Нових днів" перш за все відкривали сторінку листування редакції, щоб побачити, що цього разу утнув Волиняк? А потім вже увага зверталася на решту журналу.

І прихильників у нього було, звичайно, набагато більше, ніж критиків, або, як він сам називав їх: "ворогів". Між іншим, він створив новотвір "моя ворожиця", застосований до тих жінок, які не завжди погоджувалися з ним.

Це був час дебатів, суперечностей і ферментування в житті політичної еміграції. Деякі угруповання нетолерантно ставилися до інших угруповань. Нашим провідникам, та й громаді, треба було вчитися звикати до справжньої демократії. І якраз журнал "Нові дні" започаткував демократичний напрям і дотримувався його попри всі гострі дискусії на його сторінках.

Якби не журнал, то наші читачі не мали б змоги знайомитися з багатьма недоступними в той час загалові літературними новинками з України. Якби не його редактор, то ширші кола людей не мали б нагоди зустрічатися з представниками тодішньої інтелігенції з України: Дмитром Гнатюком, Віталієм Коротичем, Дмитром Павличком, Іваном Драчем, Олесем Доріченком та багатьма іншими.

(Закінчення буде.)

МИ БРАЛИ ТРАПЕЗУНД, СІНОП і КАФУ... Коротка хронологія української військово–морської фльоти

907–911 рр.

Участь військово–морських сил київського князя Олега у бойових діях проти Візантії.

941–944 рр.

Військово–морські походи дружин князя Ігоря до Візантії.

967–969 рр., 971 рік

Походи дружин князя Київської Русі Свято–слава до Дунайської Болгарії.

1492 рік

Запорожці біля Тягині (Бендери) взяли на абордаж турецьку галеру, яка везла ясир. Козаки звільнили всіх невільників.

1502 рік

Запорожці обложили турецьку фортецю Та–вань.

1516 рік

Козаки блокували з моря фортецю Білгород.

1527 рік

Запорожці штурмували Очаків.

1556 рік

Штурм Очакова і Керчі.

1560 рік

Козацька фльотилія зруйнувала Кафу (Фео–досія).

1575 рік

Козаки штурмом оволоділи фортецею Трапе–зунд, розгромили морські пірси і передміся Стам–була, оволоділи фортеціями Кілією, Сілістрією, Сінопом.

1576 рік

Успішний похід на Варну.

1603 рік

Штурм узбережжя Криму, взяття фортець Ізмаїла і Облічиці.

1612 рік

Запорожці на 60 чайках здійснили штурм Ге–злева, Бабадага, Варни і Месемврії.

1616 рік

Навесні 2,000 запорожців на чайках розгроми–ли турецьку ескадру Алі–паші і захопили 15 галер і 100 допоміжних суден, потім взяли штурмом Ка–фу, Сіноп, Трапезунд.

1620 рік

Запорожці на 160 чайках спустошили узбе–режжя Чорного моря і спалили Варну.

1627 рік

Запорожці з донцями на 86 суднах діяли на Чорному морі і здобули кілька міст біля Стамбула.

1737 рік

Сформовано Чорноморську запорізьку фльо–тилію, яка брала участь в російсько–турецькій війні (1735–1739 рр.). Запорожці на морських чайках брали участь в облозі і штурмі Очакова, в опера–ціях царських військ на Дунаї, Дністрі, Пруті.

1768–1774 рр.

Запорожці успішно діяли у лиманах Дніпра і Дунаю, забезпечуючи захоплення Криму. Чорно–морській запорізькій фльотилії даровано Великий прапор із зображенням корабля.

1787–1791 рр.

Спільні дії козаків Чорноморської фльотилії і моряків Чорноморської ескадри у війні проти Ту–реччини.

1918–1920 рр.

Перша світова війна. На базі Чорноморської фльоти створено Українську військово–морську флоту.

1941–1945 рр.

Друга світова війна. Моряки–чорноморці ви–являють патріотизм, захищаючи землі України.

1991 рік

Вересень. Севастополь. За ініціативою майора В. В. Холодюка, капітан–лейтенантів І. Й. Тенюха, М. П. Гука на Чорноморській фльоті засновано Спільку офіцерів України, яка стала ініціатором і ядром орггрупи ВМС України.

1992 рік

5 квітня. Видано Указ Президента України про створення Військово–Морських Сил України.

Червень. Створено прес–центр ВМС України. Вийшов перший номер газети "Флот України".

21 липня. СКР–112 бригади ОВР Кримської ВМБ (командир корабля — капітан–лейтенант Сергій Настенко) вийшов з бази Донузлав, підняв державний прапор України і здійснив перехід до Одеси.

28 липня. На кораблі спеціального призна–чення "Славутич" урочисто піднято державний прапор України.

1993 рік

Квітень. До складу ВМС України ввійшов корабель на повітряній подушці "Донецьк".

Травень–червень. На кораблебудівному заводі у Києві спущено на воду малий протичовновий корабель "Луцьк".

Липень. На сторожовому кораблі "Гетьман Сагайдачний" урочисто піднято військово–морський прапор. Сформовано перший батальйон морської піхоти ВМС України.

1994 рік

Червень. СКР "Гетьман Сагайдачний" здійснив візит до французького порту Руан.

Вересень. У північно–західній частині Чорного моря відбулося навчання кораблів ВМС України, Франції і Румунії в рамках програми "Партнерство заради миру". МПК "Луцьк" визнано крацим.

Листопад. КСП "Славутич" взяв участь у спільних навчаннях "Меритайм партнер – 94".

20 листопада. Вийшла в ефір перша передача телерадіоцентру ВМС України "БРИЗ".

1995 рік

Квітень. СКР "Гетьман Сагайдачний" здійснив далеке плавання до берегів Об'єднаних Арабських Еміратів.

Вересень. Завершені спільні навчання морських піхотинців ВМС України і США "Осінні союзники – 95", які проводилися на базі морської піхоти США в Кемп–Леджун. СКР "Гетьман Сагайдачний" відвідав з візитом Болгарію.

Листопад. СКР "Гетьман Сагайдачний" взяв участь у багатонаціональних навчаннях ВМС країн НАТО "Клясика – 95" у водах Італії.

1996 рік

Серпень–вересень. Біля берегів Румунії пройшли міжнародні навчання "Клясика – 96" за участю кораблів ВМС МПК "Чернігів" та МПК "Вінниця".

20 серпня – 18 жовтня. Трансатлантичний океанський похід до берегів США загону кораблів ВМС у складі СКР "Гетьман Сагайдачний" та ВДК "Костянтин Ольшанський" з ротою морської піхоти на борту.

1997 рік

Липень. Корвет "Луцьк" взяв участь у міжнародних навчаннях біля берегів Болгарії "Кооператив партнер – 96" у рамках програми "Партнерство заради миру".

Серпень. Відбулись спільні українсько–американські навчання "Сі–Бриз – 97" в районах озера Донузлав та полігону "Широкий лан".

За журналом військово–морських сил України.

В КРАЇНАХ ЗНАНЬ у НОВІЙ ШКОЛІ

Цього року на Київщині відкрито 5 нових шкіл — в Славутичі, у Василькові та в с. Денисівці Васильківського району, Черняхіві Кагарлицького району і в Ірпіні, на відкритті якої побували наші спеціальні кореспонденти.

Ожила, наповнилася гомоном–щебетом сотень дитячих голосів позавчора новозбудована Ірпінська загальноосвітня школа № 3, розрахована на 1,700 місць. У ній оселилося 1078 школярів. Школа–новобудова гостинно зустріла і своїх господарів — учнів та вчителів, і численних гостей зі столиці, району. Прекрасним подарунком стала вона до 7–ої річниці Незалежності для всіх дітей Ірпеня, а найбільше — для ровесників нашої незалежної держави, маленьких першоклясників, які вперше сядуть за парти. За 42 роки свого існування в старому приміщенні школа випустила 82–ох медалістів, виховала й дала путівку в життя багатьом поколінням.

Довгих шість років чекали на це свято в Ірпені. Чимало коштів вкладено, значна частина яких — борг, який ще не скоро буде повернено. І все ж школа є. Вона живе. Хто як міг і чим міг наближав радісний і щасливий день. І ось він настав — символічний ключ від школи прийняла її директор В. І. Ситницька і передала його з рук у руки відмінникам–школярам Юрієві Галуцаку та Юлії Фенько.

Щирі слова вдячності лунали на адресу будівельного комітету і всіх тих, хто доклав зусиль, щоб першого вересня цього року школа відчинила двері.

Урочистий і хвилюючий момент перерізування стрічки, теплі привітання і багато різних подарунків... Кольоровий телевізор від Українського фінансового інституту вручив ректор П. В. Мельник, музичний центр від "Укрсоцбанку", ще один кольоровий телевізор від фірми "КАТЕ", 500 підручників для школи та картина для майбутньої картинної галереї від фірми "Перун" (генеральний директор В'ячеслав Бусол) та інші.

В. М. Розстальний — головний будівельник, знайомлячи гостей зі своїм дітищем, охоче показував клясні кімнати, кабінети, залі та басейни, їдальню і навіть комунікації. Він зазначив, що шкільну їдальню бере на своє утримання ВАТ "Ірпінський комбінат "Прогрес", який будував школу і який надалі опікуватиметься дітьми. Басейни справили враження, але щоб вони запрацювали, потрібні ще гроші — 800 тис. гривень — і тоді цілодобово працюватимуть душові кімнати, буде підігрів води в басейнах. Гроші потрібні на будівництво власної котельної.

Приємним сюрпризом для наймолодших став подарунок від редакції нової ігрової газети для дітей "Я САМ(а)" — передплата на цю газету для шкільної бібліотеки.

Вице-прем'єр Валерій Смолій виявив зацікавленість до нового видання і відзначив високий рівень професіоналізму тих, хто працює над газетою.

Валерій Миколайович Розстальний, який не тільки будував цей прекрасний комплекс, де є два басейни і дві спортивні зали, чудові майданчики і добре обладнані кабінети, людина небайдужа, для якого "діти — наше майбутнє" не просто слова, всіляко намагається допомагати їм, де це можливо. Ось і цього разу він зробив подарунок для першокласників школи-новобудови (маленьких

школярів — 90) — кожен одержуватиме по передплаті газету "Я САМ(а)" до кінця цього року і протягом наступного, 1999-го. До речі, у газеті тепер є постійна рубрика для першокласників. І, звичайно, багато кросвордів, ребусів, ігор, конкурсів, вікторин з призами, які обов'язково сподобаються читачам та допоможуть їм у навчанні, у вивченні рідної мови, історії, математики та інших наук.

У добру путь вам, учні Ірпінської школи No. 3! Країна Знань чекає на вас! Бережіть і любіть свою школу і пам'ятайте завжди про тих, хто вклав часточку своєї душі, щоб вам було затишно й тепло. Хай школа стане для вас рідною домівкою.

*Тетяна КОНДРАТЕНКО
(За газетою "Вечірній Київ").*

Рада Директорів Корпорації "Україна" повідомляє вас, що

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ КОРПОРАЦІЇ "УКРАЇНА"

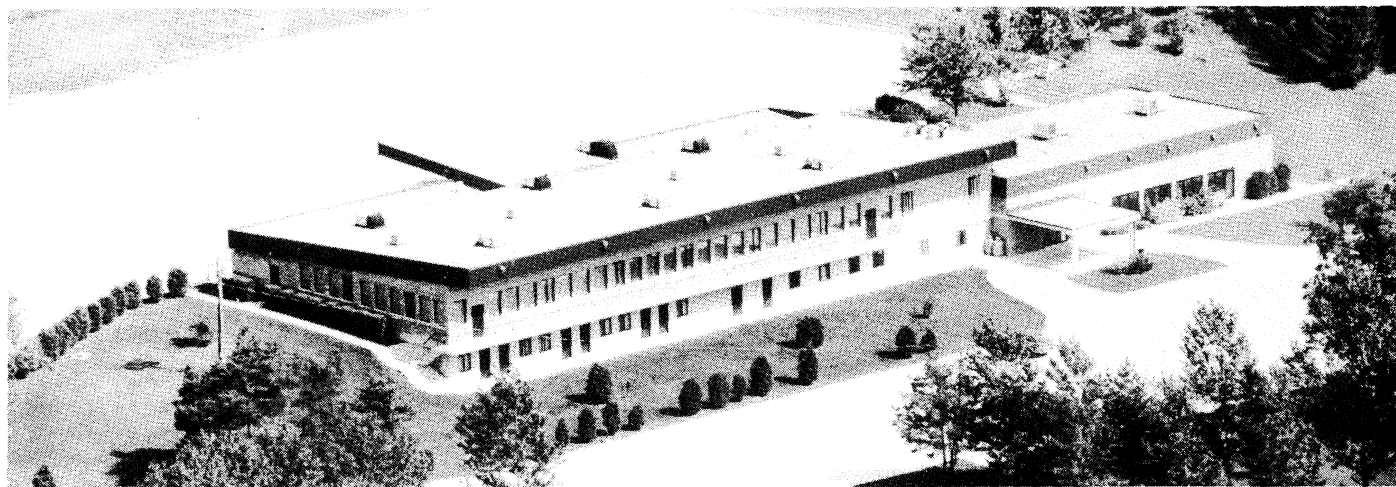
відбудуться в неділю, 25-го жовтня 1998 р. о годині 2:00 по обіді,
реєстрація о годині 1:00 по обіді
на оселі "Україна", Дорчестер, Онтаріо, Канада.

"UKRAINA" VACATION RESORT INC. "УКРАЇНА" ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ

Resort: R. R. 1 (Gore Road), Dorchester, Ont., Canada N0L 1G0

Tel: (519) 659-2963

ЗА РІКОЮ — СВІТ ВЕЛИКИЙ

Частина I
Дитинство

Під такою назвою появилася книга спогадів Омеляна Денисюка — колишнього активного діяча ОДУМ-у та інших організацій в Європі й Канаді. Хоч Омелян Денисюк і не єдиний колишній одумівський діяч, який досягнув пенсійного віку, тобто, коли людина може присвячувати час не на обов'язки громадянина, чоловіка й батька та на потреби "триматися на рівні з сусідами", а за бажанням робити те, що хоче, проте як автор спогадів, він належить до елітної категорії колишніх одумівців, і мабуть, є першим серед тих, які відважилися видати книгу спогадів.

Його книга, середнього формату, на 412 сторінок, вийшла друком дуже малим тиражем, поскільки він, фактично, написав книгу на замовлення своїх дочок Наталі і Тані, які дуже цікавилися біографіями своїх батьків — Омеляна й Віри Денисюків, про що він час від часу їм розповідав.

Виконавши бажання дочок (а їм він присвячує багато місця у книзі), Омелян Денисюк також вислав декілька примірників книжки у бібліотеки України, і тепер він опинився перед дилемою — чи не перевидати книгу вдруге, щоб задовольнити потреби тих бібліотек, які звертаються до нього з проханням надіслати їм копії, бо книга справді має літературну вартість, а тим більше, що видана за океаном, українською мовою і вміщує дуже багато різноманітної інформації.

Її автор має феноменальну фотографічну пам'ять і розповідає про такі деталі, що професійні письменники можуть лише висловити здивування. У книзі зібрано так багато різних фавул, пригод, життєвих перипетій і ситуацій, що вистачить на десятки кіносценаріїв.

Не входячи у дискусії з автором щодо висловлених ним політичних та релігійних поглядів, подаємо декілька розділів із книги Омеляна Денисюка "За рікою — світ великий". (Ред.)

"Коли 12 лютого 1944 року, в суботу, комуністичні польські партизани вели мене, вісімнадцятирічного, на розстріл, я тихо прощався з життям під стукіт дерев'яних ходаків. І я, з якого щойно стягнули черевики, перевзули в ті дерев'яшки, що мали вицокувати останні хвилини моєї мандрівки цим світом, не повірив би, що побачу Німеччину, Англію, Канаду, Америку, Польщу, Аргентину, що побачу пів-плянети, що буду знову і знову в рідній Україні... Але, видно, доля вже тоді поклала нишком добру свою руку на моє плече — і я вижив, щоб розповісти. Розповісти про долю мого народу і мою власну.

Омелян Денисюк

Народився я, Омелян Денисюк, 20 січня 1926 року в селі Щедрогоще (після війни його перезвали на Щедрогір), повіт Камін-Каширський, Волинської області. Батько мій звався Ярохтей, мати — Наталка з дому Гордун. Мій батько був вдівцем і мав двох маленьких хлопчиків, коли оженився з моєю матір'ю. Мама походила із села Річиця, це є шість кілометрів на південний захід. Я мав двох рідних по-батькові братів Івана і Хому, рідних два брата Семена і Василя і сестру Одарку. Сестра Одарка була старша. Я був наймолодший, народився шість років після брата Василя. Мамі тоді було 44 роки, а батькові 56. Батько був господарем, мав десять гектарів землі, а в 1930 році мати відсудила від свого дядька 16 гектарів. Моя мати була ще малою, як помер її батько. Її дядько забрав їх трьох до себе — мою бабуню, матір і маминого старшого брата Мануїла. Мама жила в дядька поки вийшла заміж за мого батька. Пізніше моя бабуня переїхала жити до моїх батьків, а дядько Мануїл виїхав до Америки. Коли баба з моєю мамою жили в дядька, то він обробляв землю бабуні. Пізніше, коли в батьків прибуло п'ять синів і дочка, батьки бачили, що тих 10 гектарів буде замало, і стали домагатися від маминого дядька, щоб він ту землю, яка належала до моєї бабуні, віддав. Але він відмовився.

Батьки подали на дядька в суд, який тягнувся п'ять років. Суд присудив ту землю для дядька Мануїла, який жив в Америці. В той час тільки сини мали право до батьківської землі, а не дочки. В 1931 році дядько Мануїл, на прохання мами, повернувся додому, щоб забрати землю від маминого дядька. Коли брат Семен оженився, то за рік часу батько його відділив. Дядько Мануїл перейшов жити до Семена.

В моєї мами було два дядьки: один був на господарці, а другий мав паровий млин в селі Мельники. Він був багатий, і на такі свята, як Різдво, завжди влаштував бал. Він був здоровий, але пив багато і помер від горілки. Батько мав дві сестри. Одна називалась Єва, була замужня і жила на хуторі Голики, була багата, але дуже скупа. Друга сестра називалась Горпина, була замужня і жила на хуторі Залюття. Теж була багата, але не така скупа. Батько мій був найстарший. Всі вони були подібні один на одного: мали голубі очі і темно-каштанове волосся. Мій батько був не тільки добрий господар, але й знаний в околиці знахар і костоправ. Коли моя мама вийшла заміж, то від

першого дня мала, як в нас казали, повні руки роботи, та ще й двох маленьких хлопчиків, яким мала заступити рідну матір. (...)"

"(...) Я ще був в Англії, коли прочитав в "Українських Вістях", що в США і в Канаді була зорганізована молодецька організація ОДУМ (Об'єднання Демократичної Української Молоді). Вона була зорганізована в 1950 році з ініціативи УРДП, Івана Багряного. Коли я прочитав про ОДУМ, то моя мрія була включитися в ряди тієї молоді. На початку 1955 року я вписався в Торонті до ОДУМ-у. Філія на той час приміщувалася в Народному Домі на 191 Ліппінкат стріт. Я був активним членом до 1961 року. Відбувалися доповіді на релігійні та наукові теми, які давали о. Д. Фотій та о. М. Овчаренко. Були доповіді з історії України, які давав В. Шимко. Суботами, коли не було посту, то робили забави, на яких було дві-третьини хлопців, а одна-третьина дівчат.

Робили прогулянки в неділі на Центральний острів. Робили зустрічі ОДУМ-у Канади та США. Друга зустріч відбулася 2 і 3 липня 1955 року на православної оселі "Київ". Символікою тієї зустрічі було 5-річчя ОДУМ-у. Це перша для мене зустріч, де я брав активну участь в її підготовці та в праці на оселі зустрічі. П'ятий з'їзд ОДУМ-у Канади відбувся 3 і 4 вересня 1955 року в Народному Домі. З'їзд обрав Головну Управу на Канаду в такому складі: Ярослав Семотюк — голова, Олег Сандул — заступник, Михайло Лебединський — секретар, Іван Дубилко, Мар'ян Дальний, Леонід Ліщина, Василь Павлюк, Юрій Охрим, Омелян Денисюк і Олександр Харченко — референти окремих відділів. І так кожного року я був перевибраний в члени Головної Управи.

Дев'ятий з'їзд ОДУМ-у відбувся 31 жовтня і 1 листопада 1959 року, в приміщенні української православної катедри в Торонто. На цьому з'їзді було вибрано Головну Управу на ювілейний рік в такому складі: Петро Родак — голова, Іван Пишкало — заступник, Михайло Лебединський — секретар, Омелян Денисюк — фінансовий референт, Олег Сандул і Михайло Клименко — референти окремих відділів. Ювілейна зустріч ОДУМ-у США і Канади, відбулася 2 і 3 липня 1960 року на відпочинковій оселі української православної катедри "Київ", біля Торонто.

Як фінансовий референт, я був відповідальний за продаж квитків на забаву, яка відбулася над озером Онтаріо в залі Палас Пір. На забаву ми найняли двох поліцаїв. Мені допомагав Лебединський при дверях, поліцаї були з нами. Один поліцай був з жінкою, тож Михайло добре їх напоїв, що один загубив свою шапку, яку ми довго шукали. Окрім грошей з вступу, ще передали мені гро-

ші з гарячих і холодних напійків. Всіх грошей з тієї забави було більше двох тисяч. Михайло сказав поліцейським, що в мене є багато грошей, то вони сказали, щоб я сам не їхав додому. Один сів до мого авта, другий їхав позаду нас. Так вони відпровадили мене на 69 Паціфік Авеню, де я тоді жив в моїх кумів Ходаченків. Зранку я роказав їм, що вночі приїхав додому з поліцейським почотом. Та ювілейна зустріч була успішна, заля забави була заповнена молоддю з Америки та Канади. Було більше 5 тисяч учасників зустрічі. Головним доповідачем був основоположник ОДУМ-у — Микола Степаненко. Почесним гостем і палким промовцем був голова виконавчого органу УНР-ади — Микола Лівіцький. Недалеко на захід від оселі "Київ" в Палермо є оселя ТОУК — Товариство Об'єднання Українців Канади (комуністи, виступники Москви). На тій оселі був поставлений пам'ятник Т. Шевченкові, якого Москва подарувала ТОУК-ові в 1950 році за працю і вислугу для Москви. В. Шевченка ліва рука була протягнута на схід, тобто до України. Українська православна катедра купила дещо пізніше ферму на східній стороні шляху число 5. Там кожного року відбувалися літні табори дітей української школи та курсів українознавства при катедрі св. Володимира. Пізніше ОДУМ часто робив зустріч українців Канади та Америки на оселі "Київ". Багато учасників зустрічі ходили на ту комуністичну ферму, бо окрім пам'ятника, там ще є музей. Хтось з відвідувачів тієї ферми написав в газеті "Українські Вісті", що Шевченко показує лівою рукою на схід, що хоче перейти на православну оселю "Київ". В короткому часі тоуківці переробили руку Шевченкові і опустили дорозу, щоб більше не показував рукою на схід.

В 15-ліття ОДУМ-у відбулася ювілейна зустріч українців США і Канади 3 і 4 липня 1965 р. на оселі "Київ". До ювілейного комітету, який очолив Юрій Охрим, увійшли: Віктор Педенко, Омелян Денисюк, Ігор Дрозд, Михайло Лебединський, Леонід Ліщина, Петро Родак, Олександр Харченко, Олександр Юхименко та з США Олексій Коновал і Олексій Пошиваник. Ця ювілейна зустріч ОДУМ-у була величавою і успішною, на ній було 5 тисяч учасників. (...)"

Леся ШАНТА

СВЯТО ЗОЛОТОГО ГОРІШКА СЛОВО ПОДЯКИ

Субота, 31 січня 1998 р.

Хочу з глибоким серцем подякувати всім вам, дітям, батькам, друзям, знайомим та всім присутнім у залі, що в такій кількості прийшли на наше свято! Я зворушена вашою теплою, щирою увагою до мене і до моїх книжечок. Ще раз дякую вам, що прийшли, що заповнили залю цю любов'ю до всього рідного, до рідної книжки, до нашої рідної мови. Дякую за прекрасні квіти, троянди жовті, рожеві, ромашки, за ваші любі-любі усмішки. Вони довго пригадуватимуть мені цей день і всіх вас. Дякую за всю вашу моральну та матеріальну підтримку. Без вашої присутності це свято заледве би відбулося.

Правду кажучи, я знову переживаю момент, коли з України прийшов факс, а потім телефон з гратуляцією за одержану літературну премію ім. Лесі Українки за найкращу дитячу книжку за 1996 р. Це було рік тому. Сьогодні тримаю в руках грамоту й медаль, а думками я там — в Україні.

Який прекрасний наш край — в цілому світі нема йому рівного! Який славний наш народ — міцного, здорового, дубового коріння, осяяний Божою ласкою! Чому Божою ласкою?

Бо на згарищах половецько-татарсько-турських нападів, заслань, розстрілів, в цивілізованому світі нечуваних голодоморів, на попелищах Чорнобиля, психушок, він починає працювати над своїм завтра — тихо, спокійно, без зайвих нарікань на минуле. Воно пройшло — нове, повне творчої наснаги, віри, любови, чекає! Мені здається, що глибоко в невидимих генах нашого народу є дві дуже важливі прикмети.

Це — оптимізм — повний віри в краще "завтра" та мрія. Оптимізм допоможе йому повсякчасно вірити в перемогу правди, добра, справедливості, проведе його крізь усі випробування. А мрія? Ми навіть в пластових піснях співаємо — "Без мрії не можна жити, без мрії не можна любити!"

Рушійним мотто останньої літньої олімпіади так само була — мрія! Мрія досягнути вершин досконалості!

Це ж і є друга важна риса генів нашого народу — мрія волі! Доказом сказаного є хоч би образ життя мого співлауреата, поета Білоуса. Мова його книжечки, яка так само одержала нагороду, чиста, пливучо-співуча, без зайвих чужих домішок. Я вдячна журі за їх вибір і також за довіру до мене. Так само з глибини серця дякую видав-

ництву "Рада" та, передусім, "батькові" всього цього, М. Слабошпицькому за таке чудове, люк-сусове видання "Золотого Горішка" та за те, що подали його на конкурс літературної премії ім. Л. Українки в Україні.

А за незабутнє "Свято Золотого Горішка", що відбулося 31 січня 1998 року в КУМФ, моє безмежне, повне Божого благословення, "спасибі" летить до всіх тих, що організували його і брали участь в ньому. За їхню величезну посвяту, дріботливу важку працю, винахідливість, за поради, ентузіазм та їхнє таке хороше, родинне ставлення до мене та до моїх найближчих (за "Многая літа"). Пані Стефі Федчук — за таке спокійне, повне святкового настрою ведення цілої програми. Пані Ірені Носик — за казково таємничі-різдяні декорації, за кошик повний чоколядових та золотих горішків, за їх роздачу всім дітям, за роздачу ви-грашів... та за усмішку, яка ні на хвилину не покидала її обличчя. Пані Мізур — за підготовку та організацію книжок та стола до продажу книжок. Пані Литвин — за її невсипущу працю при продажі книжок. Майже всі розійшлися! Панні Христині Мізур — за цінну підготовку та вміле проведення програми для дітей, за організацію дитячого кутка. Пані Людмилі Барміні та панні Ярославі Пливако — за незаступиму допомогу біля кутка для дітей. Панам Терещенкові, Мрицеві, Всеволодові Соколикові та доні — панні Лу Таск — за цінне увіковічнення програми при допомозі фото- та відео-апаратів. П. Вікторові за звукозапис. Так само дякую мистцеві П. Лопаті — за допомогу при розміщенні ілюстрацій.

Окремо хочу подякувати всім тим, що своїми талантами збагатили програму свята. Дорогій пані Ромашці Мриц, доні моєї улюбленої письменниці Ніни Мудрик-Мриц, за гарний начерк мого життя, повний любови. Панові М. Слабошпицькому — за святкову передачу грамоти та медалі літературної премії ім. Л. Українки. Панові П. Гринчину — за унікально-оригінальну передачу факсу та звукозапису з вечора вручення премій в Києві, в домі Лесі Українки та за високомистецьке читання уривків зі "Золотого Горішка" та з "Родини Вивірковських". Пані Федчук — за цікаво підібрані загадки зі збірок загадок її мужа — св. п. Богдана Федчука. Їх хотіли відгадувати не тільки діти, але й дорослі. Талановитим скрипалькам, сестрам Кречковським та їх капельмайстрові Ю.

Кречковському. Юному Павлові Голубцеві за вдумливе прочитання власних поезій. Тріо бандуристок "Золотий передзвін" — за "Мавку". Вона мені нагадала Л. Українку, Волинь, мого батька, св. п. д-ра Константина Бризгуна. Йому і моїй любій мамі, св. п. д-р Людмилі Бризгун, завдячую моє виховання, мої стремління до виконання обов'язків супроти рідної землі, до безмежного бажання запалити іскорку любови та доброти до всього рідного у наших дітей тут, на чужині.

Цього року також минає 15 років від появи друком моєї першої книжки "Родина Бобрів". І тут хочу подякувати всім тим, що протягом того часу в будь-який спосіб мені в цьому ділі помагали.

Всім ілюстраторам: В. Литвину, Христі Мізур, Людмилі Шанті, Ані Коломиєць (Київ), Марті Брестованській. Друкарні оо. Василян, на чолі з всеч. о. Дем'яном та всьому складу працівників, включно з Братчиком, що терпеливо возив туди й сюди мою працю для коректи. Крамниці "Арка Квін" та її керівникам, мгр Клішеві та п. Мар'янові — це їх заслуга, що мої книжки розлетілися по всьому світі. Дорогій пані Дарії Павлюк, що дружно співпрацювала зі мною від самої першої книжечки — її поради і зауваги багато допомогли мені у виданні моїх книг. Теж спасибі всій нашій пресі, журналам і газетам, що протягом всіх тих років, а передусім цього року, приділяли моїй роботі багато уваги (і місця). Так само радіо й телевізійним програмам (пані Родак, "Молода Україна"; п. Наумчуку, "Пісня України"; пані Ірині Корпан, "Рідна Мова", "Прометей"; пані Ренаті Думі, "Світогляд").

Всім моїм рецензентам: пані Зельській, п. дрові Соханівському, п. Барагурі, Л. Марковичу та іншим.

Хочу теж подякувати багатьом далеким і близьким знайомим, що так, як пані Світлана Кузьменко, мене в найтяжчих хвиликах підтримували — "Пишіть! Працюйте! Тримайтесь!" і всім тим, хто як п. Яків Креховецький, підкреслювали неодноразово важливість видавання моєї праці та влаштування "Свята Золотого Горішка". А на кінець хочу подякувати і погратулювати моїй доні Людмилі, що на перекір всім особистим труднощам, всім її таким тяжким обставинам, стала ініціатором і промотором цього, для мене такого незабутнього свята.

Але є ще одна людина — без якої я б ніколи не довершила цього всього — це мій життєвий друг, повний зрозуміння та любови, підпора моя — Юрій! Йому і Людмилі мій староукраїнський низький уклін.

З ЩОДЕННИКА "ЖІНОЧОЇ ГРОМАДИ"

Міжнародня організація "Жіноча громада" відома у всіх куточках України. Її членкині будують своє життя за законами демократичного суспільства, проводять активну роботу з жінками, займаються благодійною діяльністю. Їхні інтереси різноманітні і багатогранні.

Шевченківське свято

Воно проходило в одній із звичних панельок залізничного району Києва, де міститься бібліотека "Україніка". Господині Галина Ішко, Оріся Чухрій, Світлана Гула доклали чимало зусиль і фантазії, щоб камерний вечір, на який збиралися вчительки, науковці, бібліотекарки, став затишним і змістовним. Гостя — працівник музею-квартири Шевченка, захопила невимушеною розповіддю про молоді шевченкові літа. звучали пісні, поезії Кобзаря, розповіді про нього, дзвеніла бандура.

Цвіла поміж бетонованих стін калина, шелестіли сторінки старих і нових видань, барвисті вишивані рушники яро переконували у безсмерті національних традицій.

"Перлина"

І, звичайно ж, лунала тоді й пісня. Саме на Шевченківському святі дебютував дитячий хор "Перлина", нещодавно створений в організації.

...Які вони різні, наші діти: і зростом, і лицем, і поведінкою, і зацікавленнями. А от під керівництвом хормайстра Оксани Родак, підкорюючись магнетичному помахові її рук, забувають вони про свої відмінності і поринають у дивосвіт мелодій. І звідки в цих малих городян, зрослих на асфальті, таке тонке відчуття рідної музики і поезії:

*Ой, вже весна, ой, вже красна,
Із стріх вода капле...*

виводять янгольські голосочки. А й справді, подумалось, ці діточки — перлинки нашої незалежності, наша надія, наше багатство.

Хор "Перлина" своєю програмою прикрасив свято Матері, а 14 травня виступав з концертом перед дітьми-інвалідами.

УКРАЇНСЬКА ДІЯСПОРА й РІДНА МОВА на ЧУЖИНІ...

Це переважно наслідки праці отих героїв, які пережили неймовірний терор москаля, які в час Другої світової війни були змушені залишити свою рідну батьківщину, своїх дітей, батьків, братів і сестер, які не знаючи своєї судьби їхали за кордони в незнані країни чужини — це також наслідки Першої еміграції після першої світової війни та революції.

Після Другої світової війни (в Німеччині), хоч і в злиднях, однак щасливіші українці попали в так звані табори "Ді-Пі", яких москалі не змогли насильно репатріювати назад на каторги та вбивство. Оце із отих таборів "Ді-Пі" наші батьки розвезли по всьому світі свою рідну мову, свою славу українську діяспору...

Після Другої світової війни мені було лише дев'ять років, але я чітко пам'ятаю усе... Я пригадую, як ми пішки втікали із російської зони в англійську. Як ми нарешті прибули в місто Геттінген, де в таборі "Ді-Пі" мої батьки, старший брат, молодша сестра і я жили в одній кімнаті із іншою родиною. Було тісно і часто бракувало їжі та вбрання. У таборі бували непорозуміння між східняками, західняками, католиками, православними, мельниківцями, бандерівцями та іншими. Однак ми всі були українцями одної національності, мали одного ворога, ішли до одної мети, адже майже в неможливій ситуації, в найгірших злиднях наші батьки, незалежно, з якої сторони України, майже відразу разом створили українські школи, Пласт, церкви, театри, спорт і все інше, що було потрібне для збереження та виховання своїх дітей в національному дусі. Саме там в таборах "Ді-Пі", лише за пару років ми навчилися любити не лише свою рідну мову, але й повік пам'ятати, хто ми є і чий ми діти! Оце із тих таборів завдяки нашим батькам та "першій" еміграції сьогодні по всьому світі виростає і розквітає буйним цвітом наша слава українськомовна діяспора. За це велике їхнє досягнення сьогодні належиться найвищий пам'ятник та найнижчий поклін нашим батькам, дідусям і прадідам, мертвим і живим.

...Боже, яка це велика радість настала в Укра-

їні і нам на чужині!... Як Україна нарешті позбулась москаля, як наша мати—Україна нарешті стала вільною! Як по всьому світі всі українці стали однією єдиною великою сім'єю, одної рідної мови одного буття.

І ось уже понад сім років Україна живе самостійно й вільно без жодного терору і насильства.

Я уже три рази відвідував свою вільну Україну і кожного разу повертаюсь в Америку з великим розчаруванням, бо не можу зрозуміти... Чого, переважно в центрі України (де я народився), мої земляки, сестри й брати, мої українці, й досі розмовляють отим чужим огидним кацапським "язиком", отим "язиком", який так довго знущався, катував і мордував наш нарід, — отим "язиком", який ще й сьогодні зневажає і принижує наш український інтелект! Ні! Я ніколи не зрозумію, чого дехто, навіть в українському уряді, далі вживає кацапський "язик", ніби за сім років неспромігся підучити свій. За цей час навіть папуга або чужинець зміг би вивчити українську мову. Я уже не раз питав своїх братів і сестер в Україні: "Чого ж ви й досі "штокаєте"?" Невже ви не усвідомлюєте, що ви вже вільний народ, який має свою власну мову? Невже ви не чуєте, як ганебно поважаєте свою рідну мову? Невже ви не знаєте, що без власної мови у вас і далі немає нічого свого? Але, на жаль, відповідь завжди одна: "Да ми уж так привиклі." Як можна привикнути до отої чужої раси? Яка тебе зовсім не поважає і з тебе сміється кожного дня, яка і сьогодні намагається завдати Україні найбільшого лиха.

Мої дорогі українці, неже ви забули Тарасові слова, забули свою козацьку славу, свою історію, своїх князів, отих великих лицарів Українських Русинів, які ніколи не були меншим братом москалів? Невже ви забули, що Київ не походить із Москви, а навпаки — Москва із Києва, що Русь — це дійсно наша Україна?

Ні, я ніколи не зрозумію, чого так багато українців в Україні цурається свого?...

Т. Л. О.

ОДУМІВЦІ ОДРУЖУЮТЬСЯ

Як приємно, що одружуються молоді "старі" одумівці. Значить, тримається традиція юнацької дружби. Сталося це 24 травня цього року в Міннеаполісі. Дочка д-ра Анатолія і Дарії Лисих, Со́ня, вийшла заміж за сина сл. п. редактора "Українських Вістей" Михайла та Аполінари Смик — Андрія. Обое зараз на відповідальних посадах Головної ради Коша СВ ОДУМ-у США, Андрій Смик заступник голови, Со́ня Лиса — член контрольної комісії.

Вінчання відбулось в українській православній церкві св. Михаїла при сослуженні отців Є. Кумки та М. Кудановича, який при народженні хрестив молодого в Детройті. Гарно співав церковний хор Галини Корсунь, підсилений бандуристами з Детройту. "Апостола" читав та був старостою на весіллі автор цих рядків.

Весілля відбулось за українськими традиціями — благословення молодих батьками дома та вітання в залі після шлюбу, коровай привезений з Києва батьком молодого, пишний весільний кортеж, шампанське, смачний обід, гості, безліч чудових весільних тортів, спечених бабусею молодого, добродійкою Ольгою Антохій, і поцілунки, поцілунки молодих. Потім подарунки гостям від молодих — мистецької роботи писанки з України. А кортеж весільний — це поєднання молодости з красою: Валентина Яр — перша дружка, Іван Кистастий — перший дружка, далі дружки та дружки — Галина Яр, Анатолій Мурга та Дмитро Смик, Христина Пасічник і Юрій Педенко, Катерина Лютаревич та Андрій Шрубович, Наталія Яр і брат молодого Богдан Лисий, діти в кортежі — Александра і Калина Ріланд, Лариса і Роксоляна

Смик, Микола і Григорій Федірко. Поскільки батьки молодого не дожили до цього щасливого дня, їхнє місце перейшло старшому братові Юрію та сестрі Ірині Смик, які женили брата. В родину молодих ще входили сестра молодого Наталія з чоловіком Марком, дружина брата молодого Ліда, двоюрідна сестра молодого Дарія Остапчук (Париж, Франція) і хресна мама молодого Віра Танасійчук. А гості були з багатьох штатів Америки та з Канади. І привіти, аж з Австралії.

Від батьків промовляв д-р Анатолій Лисий, давши напутні побажання молодим, представивши почесних приїжджих гостей та своїх колег — американських лікарів, які побачили дійсно українське весілля.

Було дуже гарно, весело, урочисто. А як почались танці (оркестра "Шум" з Вінніпегу), та після молодих як пішли старші (старих не було!), то від енергії і ритму, звуку і Free Bar, темпо панів та елегантности пань, тремтіли стіни в Українському Центрі.

Ну, а "Поправини" на другий день в маєтку д-ра Анатолія та Дарії Лисих, то це був ніби "Лукуллів бенкет" з різноманітністю страв та напоїв. А головне — гарне товариство гостей, щирість і гостинність господарів, веселі співи під мандоліну. Дивився я на молодих, гостей, господарів, і в уяві зринав марш ОДУМ-у "Ми об'їхали землю навколо", і батьки молодих, і виховане ними юнацтво.

*Отож — вперед в життя, Андрій і Со́ня,
В роки родинні, у широкий світ,
Хай доля вам лежить, як на долоні,
В здоров'ї й щасті та й на МНОГІ ЛІТ !*

Ростислав Василенко

*Со́ня та Андрій
дістають право
на одруження.*

ТАБІР ОДУМ–у МІННЕСОТИ 1998

Новонародження чи продовження?... Тяжко окреслити. Перерва дуже довга, щоб це назвати продовженням. Та ось уже третій рік існує табір ОДУМ–у філії Міннесоти. Характер цього табору є значно інший, ніж було колись у Сіблей Стейт Парку. Тому краще назвати його новою спробою, новим кроком, в повім часі і для нової молоді.

Ініціатива в організуванні цього табору вийшла з середовища ОДУМ–у, а конкретно від Наталки Лисої–Ріланд, СВП — ветерана 17–річного таборування в таборі ОДУМ–у Міннесоти й таборів у штаті Нью–Йорк та Лондоні, Канада. Вся робота в приготуванні та адміністрації нового табору, власне, і лежить на її плечах в додаток до трьох своїх дуже активних 3–ох, 4–ох і 6–тирічних таборовиків.

Табір має родинний характер. Це тому, що теперішні таборовики є тільки малята у віці від 2 до 10 років, тобто потребують безпосередню батьківську опіку. Та і добре так, бо ж хто найкраще буде вважати за дітьми, як не їхні власні батьки. Тому таборовиками тут стали не тільки малята, а і їхні батьки та навіть і дідуся та бабусі — колишні учасники таборів ОДУМ–у, СУМ–у, ПЛАСТ–у.

Таборування відбувається в таборі з язиколомною назвою Ікагован на озері Вапогасет в штаті Вісконсін, 70 миль від Міннеаполісу. Табір є власністю ІМКА (УМСА). Працівники на таборі є висококваліфікованими вишколеними членами цієї організації, починаючи від манаджера і кінчаючи куховарками. Харчі дуже добрі, добавок можна брати без кінця. Тарілок і баняків мити непотрібно. Цим займається обслуга табору. Програми є дуже різноманітні, цікаві: прогулянки в чудовому лісі, купання в озері, риболовля, вітрильники, човни, їзда на конях, ватри, ручні роботи. Для інших занять є прекрасна зала, спортові майданчики і т. п. Кабіни дуже просторі, зручні, ліжка — двохповерхові. Кожна кабіна вміщає 14 людей. Отже, кілька родин можуть жити разом.

Таборування дотепер було коротким — всього 4 дні. Та це лише перші кроки, бо ж діти ще малі. Але вони ростуть і скоро треба буде думати про зміни в програмах згідно з віком нового таборового покоління. Хто цікавиться, пишійте до Natalia Rieland, 6400 Rolf Ave., Edina, MN 55432, or tel.: (612) 942-6230.

Отже, запрошуємо на табір ОДУМ–у філії Міннесоти.

А. Лисий, СВП

А. ЛИСИЙ

ЗНОВУ В КИЄВІ

(уривок)

В Києві від 21 до 23 серпня проходив 4–ий Світовий Конгрес Українських Молодіжних Організацій. В ньому взяли участь 800 делегатів від 44 молодіжних організацій України та східної і західної діаспор. Крім України, в Конгресі були представлені 26 країн діаспори. З задоволенням, особливо для чита-

чів МУ, стверджуємо участь ОДУМ–у у цій важливій події життя української молоді. Одумівську делегацію склали: Оксана Родак–Луценко — голова, Богдан Лисий, Тарас Ліщина і Наталка Ліщина — члени.

Уперше на Конгресі були молоді українці зі східної діаспори, як також уперше учасники представляли широкий політичний спектр молодіжного руху: від крайньо правих до крайньо лівих. В Конгресі взяли участь гості з різних країн світу, усього 180. В це число потрапили і ми з дружиною. В пленарній частині Конгресу взяли участь прем'єр–міністер Валерій Пустовойтенко, глава адміністрації Президента Євген Кушнарьов, міністер України в справах сім'ї та молоді Валентина Довженко та інші.

Було привітання від Президента і промова прем'єр–міністра. В обидвох наголошувалось на важливості молодого покоління в сучасній Україні та в усіх ділянках державного життя. Це було, власне, і головною метою Конгресу, який працював у п'яти секціях: економічній, політичній, інформаційній, виховній та співпраці між молодіжними організаціями.

У мене після трьохденного спостереження за роботою Конгресу залишилося дуже позитивне враження. Я бачу широке пробудження молоді і її прагнення до участі у державотворенні, в економічному і політичному житті України. Широко дискутувалася ця тема на засіданнях усіх секцій Конгресу, говорилося багато про впливи молоді на державну політику, про шляхи самофінансування, про методи християнського і патріотичного виховання молоді, про відродження національної свідомості в Україні та збереження української ідентичності в діаспорі, особливо східній.

Для мене особисто дуже значними були два моменти в ході Конгресу. На сесії інформаційної секції говорилося про молодіжну пресу в Україні. В дискусії взяв слово представник комсомольської молодіжної газети з Дніпропетровська. Він почав своє слово російською мовою. Піднялися протести, досить голосні і вимогливі, щоб промовець говорив тільки українською мовою. В нього просто відібрали слово і поставили умову: або по–українськи, або сідай і мовчи. Нарешті, голова сесії, щоб уникнути конфронтації, запропонував заангажувати перекладача і комсомолец був змушений говорити до перекладача, який далі подавав його виступ українською. Зрештою, навіть в такому варіанті його промова була зігнорована і не викликала будь–якої реакції. Так само сталося і на засіданні політичної секції, де також член комсомолу виступив російською мовою. Він, не бажаючи говорити українською мовою, зійшов зі сцени і залишив залу.

Взагалі на Конгресі було чути лише українську мову. І це вже є багатозначним. А те, що молодь починає розправляти свої молоді плечі, є особливо похвальним в теперішній Україні. Конгрес проходив під гаслом: "Майбутнє України в руках молоді!" Я цілком згоден з цим.

23 серпня 1998 року

З НАШОГО ЖИТТЯ

Це тільки другий ІНФОРМАТОР (на жаль!!!), який виходить в цьому році. Відбулося в нашому житті багато подій, які заслуговували б на згадку в нашій газетці. Згадуємо найголовніші:

Писанкова Великодня акція знову відбулася дуже успішно. В ній взяло участь 52 особи — юні одумівці, одумівці, топівці, прихильники ОДУМ-у. Всім їм велика подяка від управи ОДУМ-у і ТОП-у. Покрыти 12 гастрономів Байерлі не було легко. Але робота виконана і успіх значний. Особливе визнання належиться **Наталці Яр**, яка була організатором і координатором цієї акції.

Також успішно відбулось таборування ОДУМ-у в таборі YMCA Icahovan в штаті Віксонсін. Взяло участь 27 осіб. Умови таборування в цьому таборі є дуже вигідні. Діти були дуже задоволені, як також і їхні батьки. Особлива вдячність іде для **Наталки Лисої-Ріланд**, за організацію і переведення табору. Запрошуємо до табору на наступний рік. Створюється група таборовиків-топівців для щоденної риболовлі зі змаганням за найбільшу рибу.

24 травня в Міннеаполісі відбулось весілля **Соні Лисої** та **Андрія Смика**. Цим бажаємо новоодруженим щасливого подружнього життя, багато радості і благополуччя, доброго здоров'я та інших земних благ. Новоодружені провели перші тижні подружнього життя на острові Гозо на Середземному морі.

Чуємо також новину про заручення **Христини**

Пасічник з **Юрієм Педенком**. Поздоровляємо! Весілля плянується на листопад ц. р. Чекаємо!

Олександр Полець виїхав на два місяці в Україну, де плянує здійснити деякі свої власні проекти в будівництві доріг. Бажаємо Олександрові приємної поїздки та успіху в його плянах.

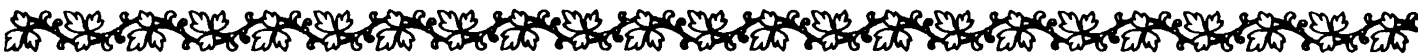
З тривогою довідалися про захворювання **Елі Вовк**. В телефонічній розмові Еля повідомила, що успішно перейшла лікування і тепер повертається до повного здоров'я. Цим пересилаємо Елі наші найщиріші побажання, міцного здоров'я на багаті літа.

Валя Яр та **Галя Яр** в цьому році поїхали до Бостону на курси українознавства при Гарвардському Університеті. Стипендії для цього дістали від ОДУМ-у. Бажаємо Валі й Галі гарного перебування та плідного навчання на цих курсах.

Поздоровляємо **Тамару Павлову-Козину** та її мужа **Бруса** з народженням сина Едварда (8 фунтів 12 унцій). Нехай росте на радість батькам і цілій родині Павлових.

Вітаємо і gratуємо **Григорія Кудановича** із закінченням середньої школи. Чуємо, що ціла родина **Раї** і **Мирона Кудановичів** переїжджає до Каліфорнії. Бажаємо їм багато щастя і добра на новому місці життя.

*Інформатор ОДУМ-у і ТОП-у Міннесоти,
ч. 184, Видає Управа ТОП-ОДУМ-у.*

ЛИСТИ до РЕДАКЦІЇ

Вельмишановний пане Ліщина!

Як знаєш, я уже двадцятий рік живу в Тексасі, де, окрім мене, не те що немає українців, але більшість навіть не знає, що значить "ukrainian". Але такі неосвічені тексасці мене менше дивують, ніж деякі українці в Україні. І якраз через це я прошу тебе переглянути, дещо поправити і надрукувати в "Молодій Україні", вложений лист.

Завчасу сердечно дякую тобі за увагу.

Леонід Тимошенко

P. S. Пересилаю чек на \$75.00... \$25.00 на передплату мого журналу, \$25.00 на пресовий фонд "Молодої України" в пам'ять дорогих батьків Олексія і Анни Тимошенко. І \$25.00 на передплату журналу в Україну.

Шановний пане редакторе!

Висилаю \$100.00 на "Молоду Україну", із яких річна передплата для Ліді Козар в Німеччині, а решта на пресовий фонд "Молодої України" замість квітів на свіжу могилу св. п. Діни Сідорук.

З пошаною Борис Сідорук

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Холодної лютневої ночі з волі Божої відійшла на вічний спочинок **Діна Юхимівна Сідорук**. Покійна походила з багатого хуторянського роду. Народилася вона 14 березня 1926 року на хуторі

Охочий біля станції Лозова на Харківщині. Вона була другою дитиною в родині Юхима й Марії Парафенків. Тяжке було дитинство і юність покійної.

Селяни-хуторяни перші поїхали в хвилю розкуркулення, і родину Парафенків з малими дітьми, серед зими, вигнали з їхнього господарства. З допомогою добрих людей їм вдалося уникнути вивозу на Сибір та виїхати на Донбас, тодішнє пристановище більшості розкуркулених.

Почалися поневіряння, переїзди з одного міста до другого...

Час страшного голоду 1932–1933 років перебули в родичів у Сталінграді. Тому, мабуть, і вижили. Друга світова війна застала їх у Луганську (тодішньому Ворошиловграді). Ще

перед війною покійна закінчила 8 класів середньої школи, а з початком війни вона була змушена працювати копювальницею у заводському бюро.

Після приходу німецької армії Парафенки повертаються до свого, напівзруйнованого за часів советської влади, хутора. Та воєнні події не дають їм довго тішитися своїм родинним гніздом.

Як і багато їхніх земляків, родина Парафенків вирушає у далеке й невідоме. Це була дорога на Захід, якнайдалі від ненависного і жорстокого комуністичного режиму.

Їхали вони возами, з напнутими халабудами, як колись цигани. Так вони попали до містечка близько Берліну, де працювали на виробництві цементних бльоків та інших виробів з цементу. Для сімнадцятилітньої Діни це була тяжка й виснажуюча праця.

Настав 1945 рік. Советська армія наближалася до Берліну. Родина Парафенків знову вирушає в дорогу, далі на Захід. На цей раз уже без коней і воза. Ідуть пішки і тільки з тим, що могли нести в руках.

Кінець війни застав їх у північно-західній частині Німеччини біля містечка Шверін. Щоб захиститися від дощу та вітру, жили в розбитому авті. Тут вони випадково зустрілися з іншими українцями-втікачами й вирішили разом шукати якогось пристановища. Спершу мешкали у місті Любек, де зустріли земляків-хуторян і давніх друзів.

З Любека переїхали до Гайденав — українського табору неповоротців на "родину" біля Гамбургу.

Тут Діна бере активну участь у таборовому житті. Зокрема стає членом театрального хору. Молода, гарна, обдарована хорошим сопрано, вона стає окрасою хору. Крім того, кінчає курси медичних сестер і працює в таборівій лікарні.

Та немилостива доля приготувала страшний удар їхній родині. Через несприятливі таборові

умови раптово помирає Дінина мама, що мала хворе серце. З того часу Діна заступає в родині матір.

Коли люди почали роз'їжджатися в різні кінці світу, Діна з батьком і молодшим братом виїхали до Англії. Опинилися вони в місті Рочдейл, Ланкашир, де працювали на текстильній фабриці.

Тут доля послала їй судженого. У 1948 році Діна зустріла гарного українця Бориса Сідорукі і вони одружилися.

У 1950 році в них народилася донечка Алла і в родині запанувало повне щастя. Хоч Англія і

була гостинною країною, через кілька років їм почав докучати вогкий клімат. Українцям же хотілося жити в країні, що нагадувала б рідний край. Такою країною була Канада, яка широко відчинила двері емігрантам з Англії. Діна й Борис скористалися з цієї нагоди і в 1951 році виїхали до Канади, а згодом до них приїхали Дінин тато і брат.

Усі вони поселилися в Торонто, де відразу ж стали парафіянами катедри св. Володимира й були жертвними у розбудові катедри і Церкви взагалі.

Життя потекло спокійно й заможнo. Подружжя придбало добру хату і все до хати. 1955 р. народився син Володимир. Діти росли. У подружжі панували мир, злагода, любов і щастя.

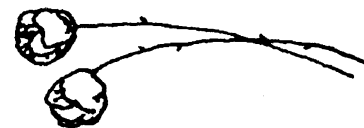
У середині 1970-их років помер Дінин тато й це на деякий час сповило смутком родину.

Та не все в житті йде гладенько. Те, що людина пережила замолоду, починає докучати їй у старшому віці. У Діни почали з'являтися різні недомогання, а потім і хвороби.

Останні десять років покійна хворіла на діабет. Чоловік Борис, чуйна і лагідна людина, всім серцем і душею допомагав їй боротися з цією страшною хворобою, що вкрай виснажила її та привела до неминучого кінця.

Упокоїлася світлої пам'яті Діна Сідорук 21 лютого 1998 р. в Торонто. Залишила в смутку чоловіка, доньку, сина з дружиною Патрицією і любу онучечку Лору та брата Віктора з дружиною Катериною і племінників.

Друзям же завжди бракуватиме її привітності і гостинності. Нехай земля їй буде легкою.

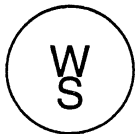
MOLODA UKRAINA

Ціна 6.00 дол.
в США і Канаді

If not delivered please return to:

Box 40, Postal Station "M"

TORONTO, ONT., CANADA M6S 4T2

LENNOX

DEALER

SNIH HEATING & COOLING LTD.
LONDON, ONTARIO

WALTER SNIH
President

Telephone
(519) 649-4964

N. - J. SPIVAK LTD.

1158 Wonderland Road

LONDON, ONTARIO

N6L 1A6

(PRE-MIX CONCRETE)

УКРАЇНСЬКИЙ БРАТСЬКИЙ СОЮЗ

БРАТСЬКА ЗАПОМОГОВО — ОБЕЗПЕЧЕНЕВА ОРГАНІЗАЦІЯ
В АМЕРИЦІ І КАНАДІ

що нараховує понад 20 тисяч членів і понад \$13,500.000.00
членського майна.

Український Братський Союз має добірні найновішого типу поліси Обезпечення на дожиття і на посмертне для старших і дітей членів. Помагає бідним, хворим і нездібним до праці членам. Помагає своєму українському народові морально і матеріально. Помагає матеріально освітньо-культурним, видавничим, церковним та спортивним справам. Помагає матеріально незаможним, здібним в науці, українським студентам у вищих школах. Видає свій демократичного напрямку часопис-тижневик "Народня Воля" українською і англійською мовами та англомовний журнал для молоді "Форум". Для вигоди своїх членів і всіх українців провадить літню вакаційну оселю "Верховина" з мальовничим розкішним парком, модерно устаткованими кімнатами, купанням у власному природньому озері та купальному басейні, спортом і культурною розвагою в Кетскільських Горах в Глен Спей, Н.Й.

Головний осідок УБСоюзу:

440 WYOMING AVENUE, SCRANTON, PA., U.S.A.

Телефони: 342-0937 або 347-5649